СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 250. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 24-го грудня 1943. No. 250. Jersey City, N. J., Friday, December 24, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ЗАГАЛ НА ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ В ЧАСІ ІНВАЗІЇ

ВАШИНГТОН. — Урядова верхівка поважно журиться наставленням населення супроти війни ... мають враження, що американська публика не ... зуміє конечности великих жертв, як ціни пе... ги. Досі ті жертви не були великі, але з хвилиною, як почнеться інвазія Гітлерової Европи, треба ... товими на тричі більшу жертву в людях. ... Згідно з урядовими оголошеннями згин... боях 130,000 американських вояків. Отже треба допускати, що в трьох будучих місяцях згине їх більше ніж пів міліона. Уряд стоїть за те щоб публику приготовити при помочи фільм до жертв і тому уряд противний вирізуванню з правдивих военних фільм таких місць, які вказують на страхіття війни. Більше реалістичних картин принесе домів реалістичну правду про війну — думають високі урядовці.

БРАВДЕР ТА АДАМІК ВИСЛАВЛЯЮТЬ ДІМІТРОВА.

НЮ ЙОРК. — На масовім вічу в Карнеґі Гол з нагоди 10-ліття спалення німецького парляменту і невдалого процесу проти болгарського комуніста Юрка Дімітрова, промовляв секретар Американської Комуністичної Партії Ирл Бравдер. Він проголосив апель до „проґресивних" та „демократичних" американських ґруп для спільної акції з комуністами. Казав, що Дімітров дуже заслужився для підготови історичної конференції в Тегерані, в якій взяли участь Сталін, Рузвелт і Чорчил. Не зважаючи на те, що Дімітров був провідником опозиції проти Англії й Америки в часі Сталінсько-Гітлерівського пакту, Бравдер вважає Дімітрова одним з головних провідників у боротьбі з фашистами. — Крім Бравдера промовляв ще між ін. теж Люї Адамік, американський [illegible] словінського пох[illegible]ення. Він призначує Дімітрову ролю теперішнього Тіта в загально-балканськім русі і передбачує не лише союз південних словян, але теж і загально-балканську федерацію держав на лад Швайцарії, Америки або Совєтського Союзу.

ЗАСУДЖЕНО СІМОХ ЗА ВИМУШЕННЯ В ФІЛЬМОВІЙ ІНДУСТРІЇ.

НЮ ЙОРК. — Після півтретя-місячного процесу проти зорганізованої ватаги ґенґстерів, як наслідників звісного Ал Капона, щоб вимусити на фільмовій індустрії окуп у висоті $1,000,000, федеральна лава присяжних признала винними сімох підсудних закидуваного злочину, а суддя наложив на них кару до 10 літ вязниці та по $10,000 грошевої кари. Провідником ватаги був Луї Кавфман, манаджер нюйорського відділу юнії театральних робітників.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ЩЕ ТОРГУЮТЬСЯ.

ВАШИНГТОН. — Лише неповний тиждень часу відділює публику від загального страйку залізничих службовців. У тому часі федеральні чинники надіються довести до загоди двоякі орґанізації залізничників і недопустити до катастрофи. Президент Рузвелт особисто не бере участи в переговорах. Звісно досі, що оперативні службовці годяться на підвишку плати до 64 центи денно, замісць досі вимаганих $3. Крім цього йдуть торги за вакації для наємців, та деякі інші полекші.

МОРЯКИ ПЕРЕШКОДИЛИ СТРАЙКОВИ НА ДОКАХ

САН ФРЕНСИСКО (Каліфорнія). — Фахові моряки в службі военної фльоти викінчили працю машиністів на свому кораблі, що находиться у направі в сухому доку в заливі Сан Френсиско. У той спосіб вони перешкодили страйкови відділу, 1,304 юнії Сталевих Робітників із Промислового Конґресу СІО. Корабель був направлений на час і його спущено на воду, щоб був готовий відплисти.

ГОДЯТЬСЯ НА ПІДВИШКУ ПЛАТНІ, ЯК ФАБРИКА ПІДВИЩИТЬ ЦІНУ НА СТАЛЬ.

ПИТСБУРҐ. — Наємці Вейртон Стіл Компані зажадали підвишки платні. Управителі фабрики заявили, що годяться на підвишку, як лише федеральні аґенції дозволять на підвишку ціни сталі. У цій справі є заінтересованих 10,000 юнійних робітників.

ВАШИНГТОН. — Военна Рада Праці заявила, що на випадок переговорів з представниками юнії Сталевих робітників, приналежної до СІО, не можна допускати до переговорів підвишки плати вспять, тобто до часу заключених контрактів. Можна переспрявляти лише про будучу плату.

НЕМА ПАПЕРУ, ҐАЗЕТА СТРИМАЛА ОГОЛОШЕННЯ.

ШІКАҐО. — Щоденник Шікаґо Дейлі Нюз стримав оголошення аж до 2. січня 1944. р. внаслідок недостачі ґазетного паперу. Появляться лише урядові оголошення та оповістки про церковні богослуження. Зрештою ґазета буде містити новинки, статті й кореспонденції як досі.

Америка не признає уряду в Болівії

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Кордел Гол подав до відома, що Злучені Держави не признають нового уряду, що прийшов до влади внаслідок революційного перевороту в Ля Паз, поки не буде провірки, чи часом які закордонні впливи не викликали цього перевороту. Новий президент Болівії Естенсоро вважається за прихильника держав Осі, отже ворожо наставлений до Аліянтів.

„МОСКОВСЬКИЙ ДОГОВІР ЦЕ ВИСЛІД МОЛИТВИ"

НЮ ЙОРК. — Московський пакт і дальші, що слідували після нього, це очевидна „відповідь на молитви міліонів людей, які бажають, щоб держави могли стрінутися на переговорах". Таку думку висловив ґубернатор з Масачусетс Леверет Салтонстол, промовляючи на обіді з нагоди 138-ліття Товариства Нової Анґлії. „Стабілізація світу залежатиме від добрих відносин між Злученими Державами, Анґлією, Росією й Китаєм. Головна справа є добра воля, щоб себе взаємно розуміти і взаємно співпрацювати" — продовжував ґубернатор. Одначе він звернув увагу, що централізація влади є добра лише в часі війни, але не добра в часі миру. — Товариство Нової Анґлії відбуває свій обід все на 22. грудня, щоб пригадати собі на прибуття прочан — „пилґрим фатерс — до Америки.

РУЗВЕЛТ МОЖЕ СТАТИ ПРЕЗИДЕНТОМ УЧЕТВЕРТЕ Й ЗРЕЗИҐНУВАТИ

ВАШИНГТОН. — Між провідними особами в Демократичній Партії починають говорити про таке, щоб Рузвелт кандидував учетверте, був вибраний, а опісля щоб зрезиґнував із становища президента. Коли появилася критика такого пляну тому, що досі не було випадку в історії Злучених Держав, щоб президент зрезиґнував із свого уряду, інтересований демократ відповів: „Саме тому Рузвелт зрезиґнує". — Думка, щоб Рузвелт зрезиґнував, є мабуть відповіддю на своєчасну опінію екс-ґубернатора Лендона, що президент Рузвелт ніколи не залишить Білого Дому.

НЕ ТРЕБА ВІДПЛАЧУВАТИ НАЦІСТАМ ЗА ЇХНЮ ПОГРОЗУ

НЮ ЙОРК. — Колюмність ґазети Геральд-Трибюн, Джордж Філдинг Еліот, висловлює думку, що перегони у відплаті за повішення в Росії трьох німців засуджених за военні звірства, не доведуть до цілі. Німці можуть собі грозити відплатою, але Обєднані Держави мають свою політичну лінію і не можуть перелицитовуватися у таких поступках.

Партизани Тіта відсувають короля і Міхайловіча

ЛОНДОН. — Юґославська проти-фашистівська рада, зверхна виконна влада тимчасового уряду маршала Броза Тіта, заборонила королеви Петрови вертатися до Юґославії, поки край не буде звільнений з ворожих сил та не відбуде голосування над монархією.

Рівночасно проти-фашистівська рада позбавила уряд короля Петра в Каїро всяких прав, навіть відмовила йому права представляти за границями краю народ Юґославії.

Тимчасом у Лондоні стає щораз ясніше, що й ґенерал Дража Міхайловіч буде незадовго усунений зо своєї позиції. Британський уряд постановив відкликати свою військову місію при ґенералі Міхайловічу; дехто каже, що це вже справді зроблено. З того видно, що Британія не приписує вже ніякого значіння діяльности ґенерала Міхайловіча, дарма, що він ще далі має становище міністра війни в уряді короля Петра на вигнанню. Британський уряд посунув своє нехтування ґенерала Міхайловіча до того, що навіть не повідомляв його про стрічу представників маршала Тіта з аліянтськими військовими провідниками, що відбулася недавно в Александрії. Британський уряд щоправда не закидає ґенералови Міхайловічови, що він самий співпрацював з німцями, як це йому закидають комуністи, але закидає йому, що він не мав досить впливу на своїх поплечників, аби здержати їх від співпраці з німцями й сербським квіслінґом Недічом для боротьби проти партизанів Броза Тіта.

НАЦІСТИ ГРОЗЯТЬ РЕПРЕСІЯМИ ЗА ХАРКІВСЬКИЙ СУД

ЛОНДОН. — Німецька новинкарська аґенція проголосила, що націстичний уряд поведе репресії проти американських і британських военних бранців за те, що Росія виконала присуд смерти проти 3 німецьких военних бранців, що їх засуджено оноді в Харкові за военні жорстокости.

Шведські ґазети пишуть, що німецькі офіцири й урядники дуже люті за харківські екзекуції та вважають американців і британців співвинними за ці екзекуції на основі повної згоди Америки й Британії з Росією, досягненої на конференції у Тегерані. Німецьке радіо так і говорило, що харківський процес це вислід тегеранської конференції, хоча Америка, Британія й Росія видали спільну заяву в справі военних злочинців держав Осі ще на жовтневій конференції міністрів заграничних справ у Москві.

Британський уряд не подав про німецьку погрозу ніякої офіціяльної заяви. Урядники задивляються на неї як на націстичну пропаґанду, хоча вони не виключають можливости націстичних репресій проти американських і британських военних бранців, бо, мовляв, Німеччина нині находиться в стані припертого до муру бандита, який, звісно, готов на все.

НА АМЕРИКАНСЬКІМ „ДЖІПІ". — Новий президент Китаю, ґенераліссімо Чанґ Кай-Шек, та лорд Мавнтбетен, начальний аліянтський комендант на Далекому Сході, їдуть американським „джіпом" на перегляд китайських вояків, що переходять вишкіл десь у Східній Індії. На переді перед ними дружина китайського президента, що свого часу відвідувала Злучені Держави.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ ЗНОВУ БОМБАРДУЮТЬ НІМЕЧЧИНУ

ЛОНДОН. — Великі формації „літаючих фортець" та „либераторів" знову перелетіли понад Анґлійський Канал і вдарили по промислових і мілітарних позиціях Німеччини, а рівночасно британські літаки бомбардували мілітарні обєкти в північній Франції, правдоподібно між іншим тайні бази для ракетових гармат.

Ворог вислав проти американських літаків великі формації своїх боєвиків, котрі билися з ними весь час, як ці були над німецькою територією. 38 з тих літаків збили американці. З виправи не вернувся 21 літак. Хоча число літаків, утрачених Німеччиною, більше, ніж число літаків, утрачених Америкою, число летунів, страчених Америкою більше, бо на один бомбовик припадає пересічно 10 летунів, тоді як на боєвик один.

Американський командант заявив, що підчас повітряних боїв над ціллю налету він розділив свою ескадру, внаслідок чого німецькі боєвики кинулися на центральний відділ, підчас коли менші відділи виконували спокійно своє завдання й бомбардували обєкти без ворожого спротиву.

БРИТІЙЦІ ВЖЕ В ОРТОНІ.

АЛЖІР. — У гарнім надморськім місті Ортоні ведуться тепер завзяті вуличні бої між канадійськими військами та німецькими повзами й скритими скорострілами. Канадійці вдерлися до міста, не дивлячися на вбийчий огонь німців.

Далі на полудне пята армія атакувала важко в окрузі Сан Вітторе та скріпляла свої позиції на захід від лінії Альфедена-Венафро, де її піддержують французькі відділи під ґенералом Жуеном. Боротьба за Сан Вітторе, де воюють гірські ветерани армії ґен. Кларка, це добування одної фортифікованої скорострільної позиції за другою.

23. грудня минає італійській кампанії три місяці й два тижні. До Риму остається аліянтським арміям ще від 75 до 80 миль дороги.

ЛЕТУНСЬКІ ОПЕРАЦІЇ НА ІТАЛІЙСЬКІМ ФРОНТІ.

АЛЖІР. — Летуни проявляли на італійськім фронті звичайну щоденну діяльність. Вони вдарили знову по Террачіні, що лежить над Тиренським морем. Великі бомбовики не вилітали на рейди, але боєві бомбовики були дуже діяльні, атакуючи поїзди, моторові вози й фортифіковані пункти. Одно таке бомбардування зовсім затарасувало Апійську дороґу, що веде до Риму; чого не доконали бомби, що попали в саму середину дороги, довершили бомби, що попали на звисаючі над дорогою скали й звалили їх відломи на дороґу.

ІНІЦІЯТИВА ЩЕ ДАЛІ В РУКАХ ПАРТИЗАН.

ЛОНДОН. — Маршал Тіто подав, що партизани добилися значних перемог над німецькою офензивою в Юґославії. Діставши поважну піддержку від Аліянтів у зброї й літаках, ці партизани добули від німців три важні міста й шість сіл. Вони здержали зовсім німецьку офензиву в східній Боснії та й тут захопили ініціятиву в свої руки.

Головні відділи Тіта зводять бої в південно-західній Хорватії.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ВІТЕБСЬКА.

ЛОНДОН. — Совєтські війська далі напирали в полудневім напрямі від Неаполю, заняли дальших 20 міст, вбили 1,900 німців та наближилися ще більше до Вітебска та границі Лотви.

Московський комунікат говорить про завзяті бої в Білоруси, де перша балтійсько армія Ґенерала Маґраміяна посувається болотнистим, повним озер тереном, звісним під іменем „вітебського верха". Червона армія відбила теж поважні німецькі протиатаки на полудневий захід від Жлобина, в околиці Коростеня й коло Кірового. „Дейлі Експрес" подає, що війська ґен. Маґраміяна находяться на 20 миль від Вітебська.

Совєтські літаки літають тепер понад Литву, Лотву й Естонію, скидаючи летючки, в котрих закликують місцеве населення повстати проти німців, співпрацюючи з червоною армією.

АМЕРИКАНЦІ СКРІПЛЯЮТЬ ПОЗИЦІЇ НА АРАВЕ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ. — Американські війська далі посувалися на секторі півострова Араве на Новій Ббитанії, не дивлячися на те, що ворожі літаки їх постійно атакували. Підчас трьох ворожих нападів на наші позиції зострілено 16 японських літаків.

Аліянтські літаки доконали атаку на ворожі кораблі при березі Кавієнґу, на Новій Ірляндії. Затоплено підчас нього два кораблі середньої величини та ушкоджено один нищитель. Один з двох кораблів, як видно 6,000 тон містоти, поцілений бомбами, перевернувся. Був це відай корабель, уживаний до транспорту військ.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
за пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

УТЕЧА ЩУРІВ

Кажуть моряки, що коли корабель починає набирати води або стає взагалі нездалим для морської плавби, корабельні щурі це перші відчувають і з нього втікають. Це вірування моряків нагадується тепер обсерваторам політичних подій у світі на вид поведінки різних сателітів держав Осі.

Румунська диктатура, наприклад, котра загнала край у війну по боці Німеччини, тепер пробує на всі способи вирвати його з тої війни. Як червона армія розбила непереможну армію Гітлера, румунський диктатор став благати Гітлера, аби дозволив румунській армії вертатися до краю, де, мовляв, її буде треба для боротьби проти комунізму.

Мадярщина, котра пішла до війни по боці Гітлера, аби взяти участь у його добичах, тепер собі пробує витягнути здесятковані війська з війни, бо мовляв їх треба на нутрішньому фронті. На другий бік мадярські політики повели вже кампанію підмащування до Аліянтів: представляють Мадярщину за традиційну країну демократії, а себе, може найстарших автократів Европи, за забороло демократії.

Слідно таке саме й в Словаччині. Її війська, післані диктатором, о. Тісом, на воювання большевизму, переходять до червоної армії, а самий о. Тісо вже почав перед Аліянтами заходи, щоби по війні його не ставили на суд, а дозволили дожити віку в побожних роздумуваннях у монастирі.

Зневірившися в перемогу Гітлера й свою, Фінляндія робить на різні способи пропозиції мира Аліянтам. Тепер у розпуці почала вже радіову кампанію за мир.

Видно це навіть у еспанського диктатора Франка. Не дивлячися на те, що він властиво війни проти Аліянтів не обявив, а тільки скрито помагав Гітлерови, він почав тепер робити різні явні кроки, звернені проти Гітлера, а приязні до Аліянтів. Наперед відкликав своїх добровольців з Росії. Потім дав деяку амнестію політичним вязням. Ще пізніше розвязав орґанізацію фалянхістів, найкрайнішу фашистівську орґанізацію Еспанії.

І так іде на цілій лінії. Покидають Гітлера всі, що його піддержували. Як між ними не чути про Анте Павеліча, вожда дрібної хорватської фашистівської орґанізації, що свого часу відогравав велику ролю в ширенню фашизму на Балкані, то це тільки тому, що Анте Павеліч добре знає, що це йому на ніщо не здасться, якби він проголосив відступлення від Гітлера й фашизму.

Уся ця масова утеча щурів з гітлерівського корабля вказує, що ці щурі вже відчувають добре, що гітлерівський корабель потапає.

Чи потрібний народний зїзд?

Заповіджено на день 22. січня 1944 року Другий Конґрес Американських Українців.

А як заповіджено ось таке поважне громадське зібрання, то добре сказати слово й про те, чи є справжня потреба ось такого зїзду, себто чи є такі важні справи, що управидливлюють такий зїзд у таку воєнну пору, яку отсе переживаємо.

У відповіди на те треба підкреслити, що саме „воєнна пора" є тою головною потребою, задля якої проголошено Другий Конґрес Американських Українців. При тому треба ще зазначити, що американські українці є одинокою з т. зв. „чужомовних ґруп", що за так довгий воєнний час ось таких зїздів не мали.

Це остільки замітне, бо американські українці були першими, що ще заки Злучені Держави ввійшли в війну, мали зїзд у Вашингтоні, себто Перший Конґрес Американських Українців, які вже тоді, передбачуючи воєнні конфлікти, заявилися за повне попертя заграничної політики президента Рузвелта та уряду, а зокрема станули проти всяких уступств тоталітаризмам і їхнім аґресіям.

Та тепер ми знайшлися в такій воєнній стадії, що наближається момент, коли Аліянти завдадуть остаточний удар націзмови. Заки це здійсниться, треба одначе порушити всі творчі сили нашого краю, щоб узброїти себе якслід до цього останнього порахунку в Европі, а по нім ще й до зліквідування японського аґресора. Тому добре, коли в такому моменті американсько-українське громадянство дасть як збірне тіло вираз тому, що воно шукає щораз нових способів, як виявляти льояльність супроти свого краю, як йому щораз краще служити і помогти. Бо це вважаємо першим і головним нашим завданням як вірних і добрих громадян Америки.

Ось і тому, ще заки відбудеться зїзд, уже бачимо, що під фірмою Українського Конґресового Комітету переводиться, наприклад, широку підготовку в справі допомоги Четвертій Державній Позичці. Згадуємо за це, бо большевицькі ґазети, щоб вносити баламуту, заповіли, що „американська робота" на Другім Конґресі Американських Українців буде тільки „камофляжем". Це так вони пишуть, щоби на свій лад нищити всякий прояв орґанізованого народного життя американських українців, який не є під комуністичним диктатом і не слухає приказів та поручень споза Америки.

Ще згадаємо в звязку з тим і про це, що на нарадах в справі згаданого Конґресу присвячено три четвертини часу на обговорення справ, як нам найкраще вивязатись надалі з наших громадянських обовязків в такий спосіб, щоби дати наглядний доказ, що ми даємо з себе більше, як від нас вимагають. Тому і призначено навіть жертвувати не тільки час і труд, але й поважні грошеві пожертви для самого орґанізування широкої, ще більшої акції посилення наших воєнних зусиль. Більше про те довідаємось на самому Конґресі, де будуть спеціяльні реферати на ту тему, та де западуть певно відповідні ухвали, як представники наших громад це обговорять і одобрять.

Ми хочемо як американсько-українська збірнота вийти з цеї війни з певним, ясним рекордом нашої патріотичної праці. Хочемо мати рекорд тих, що пожертвували своїм життям, що по геройськи боронили нашого краю та наших демократичних ідеалів. Хочемо теж подумати і над тим, як наші вояки вертатимуть з війни. Про ті всі справи думають уже наші люди на місцях. Збирають уже списи наших учасників у війні. І багато чого іншого робиться. Але треба комусь подумати, щоби це звести докупи, якщо воно можливе, або принаймні порозумітись, коли треба працю поділити, а спільно собі у всіх тих справах помагати.

Очевидно, що годі припускати, що коли Америка занята нині цілим світом, різними народами і краями, щоби ми, що є з української крови, не подумали теж і про поневолений український нарід і про ту Україну, що проляла і далі проливає в цій війні стільки крови. Якщоб ми не заговорили про це на вільній землі Вашингтона, то ми показалиб себе якимись виродками, що негідні не тільки посвоячення з українським геройським народом, але навіть цього, щоб ми були вартими жити в свободолюбній Америці.

Заважкі це часи, які світ тепер переживає, і заважкі спали на наш край і нашу владу завдання, та завелика ця траґедія, яку тепер переживає український нарід, щоб не треба було й на Другім Конґресі Американських Українців присвятити якийсь час розваги і скомплікованій українській справі та правови українського народу зажити вільним і самостійним життям. Тому і про цю справу будуть говорити делеґати на Конґресі як вільні й розважні громадяни, що бажають спокою і добра самим собі, себто нашому краєви, а далі й тому поневоленому українському народови, з якого вийшли.

Отже не поїдемо до Філядельфії в день 22 січня 1944 року на якісь „сензації", а тільки на дуже серіозну громадську роботу. Поїдемо засвідчити ще раз нашою працею і жертвою нашу відданість до американської землі. Поїдемо подумати, як ще краще нам помагати цій нашій країні в цій війні. А попри те сказати нашу думку про те право, яке прислугує українському народови, що гине міліонами за кращий світ і за свободу.

Ось на те маємо вибирати делеґатів по громадах і товариствах і висилати їх на Другий Конґрес Американських Українців.

Завертають до давних чеснот

Вглибляючись в людську історію можна завважити як чергуються мир і добробут з війнами і катастрофами. Та що найзамітніше, пише лорд Елтон („Британія і моральне відродження, Ди Атлентик, грудень 1943"), є те, що ось ті війни і катастрофи спричиняють пороки, які опанують людьми в часах мира і добробуту.

Ось таке, пише лорд Елтон, британський письменник і член Партії Праці ‚можна сказати про те „перемиря", що істнувало між двома останніми світовими війнами, а які треба вважати часом морального занепаду.

В 20 роках спокою, пише він далі, що розділюють дві останні війни, багато говорили і писали головно ті чоловіки і жінки, що брали малу участь в змаганнях і пожертві, звязаних з минулою світовою війною. І тому вони бунтувались легко проти війни як такої, а навіть і проти тих звичайних чоловіків і жінок, що ту війну виграли. Зокрема бунтувались проти тих звичайних чеснот, які виявляли ось ті прості люди. Ось таке, пише лорд Елтон, дасться завважити в Анґлії й Америці, де мала, але дуже голосна меншина повела кампанію проти ось тих чеснот, щоє підставою цивілізованого життя. Відвага, льояльність, карність чи витривалість — вважались ними за щось передавнене, не модне. Зате модним було щось противне.

В такому стані захопила війна Британію і Америку. Ми опинились у війні, яка вимагає відваги і посвяти та таких чеснот, завдяки яким вояк являється героєм. а ми звикли представляти вояка тільки „різником" і „пяницею", а саму війну „мордом". Ліві інтелектуали писали нераз, що такі прикмети як точність, правильність, карність та ревність — це прикмети раба. Інші писали, що родина є нічим іншим а тільки „тюрмою". Знов такий як Бертранд Росел голосив, що університетське життя булоб кращим з інтелектуального й морального боку, як би більшість студентів могла входити в подружжя, часово без дітей. Нема такої речі як „моральне право" — говорив через радіо професор Джан МекМорей!

Ось такі приклади подає лорд Елтон на те, щоби вказати, що ми знайшлися по 20 роках пропаґанди проти таких чеснот у війні, якої без тих чеснот ніяк не можна виграти.

Але чи ця пропаґанда дійсно заважила? Очевидно, що ні, каже Елтон. Бож інакше не був би британський нарід виявив тої незвичайної хоробрости, витривалости і самопосвяти, яких вимагали вже перші початки війни, коли здавалось, що Анґлія западеться під ударами тоді переможних націстівських воєнних сил. Але це ще не є відповіддю на саму небезпеку, яка грозить з такої пропаґанди, бо вона може знов зродитись, як тільки війна закінчиться і настане мир. Тоді знов готов наш орґанізм бути затроюваний цинізмом і себелюбством.

Отже до цього не треба нам допустити. Але як? Чи є можливе моральне відродження суспільности без такогож відродження одиниці?

Лорд Елтон є тої думки, що саме одиниця, її приватне життя, заважують на тому, яким є, чи має бути, суспільство. Тому каже, що громада не може ніколи стояти вище своїх громадян. І заключає з цього, що як не будемо мати морально ліпших британців, то й не буде Ліпшої Британії.

Поліпшити морально край чи нарід не можна законом, ухваленим парляментом. Принаймні тяжко це зробити, якщо сама людина не зреформує себе у своєму приватному життю. Бо коли брати воєнні обставини, закони і обмеження, то люди, назагал, солідно їх виконують, керуючись патріотичними почуваннями. Але в тому самому часі їхня мораль підупадає, коли іде про справи, що не є ось так реґульовані. Бо в тому самому часі, як стверджується, дуже зростають, наприклад, венеричні хвороби. І підупадає особиста чеснота.

Колись, каже Елтон, в Британії говорилось, що не є безпечно оставити пакунок в Італії на стації без особлившої опіки. І це вважалось моральним занепадом Італії. Але нині можна сказати, пише лорд Елтон, те саме і про пакунки на британській залізничій стації.

Але війна зродила, а властиво скріпила певні чесноти. Наприклад простоту життя і поведінки, терпеливість в часі боязні. Люди звикли навіть до надмірної праці, до високих податків. І приймають ці всі тягарі як природні. А при тому зникає один з найгірших християнських пороків — гординя.

Зайшла зміна і в тому напрямі, що тепер по університетах, де передше дебатували тільки над Марксом, тепер ведуть розговори про Бога. І важне те, що, як кажуть, тепер не можна настарчити релігійних книжок, зокрема Біблії, бо є стільки охочих до читання цеї лектури. Замітне й те, що заводять по школах в Анґлії науку християнської релігії та задумують звернутись до парляменту, щоби визнав, що Анґлія є християнським краєм, та що в школах повинні виховувати в християнськім дусі.

Зачинають вертати теж до почитання героїв і героїзму, а це було до війни прикрите цинізмом. І зачинають подивляти більше те, чого людина доконала, ніж що критикує.

Зачинаємо, пише лорд Елтон, класти натиск на те, що нарід, що в ніщо не вірить, певно й нічого не доконає.

НІМЦІ ВИСИЛАЮТЬ ЖІНОК І ДІТЕЙ ДО ГАЛИЧИНИ.

(ОНА). — З Будапешту доносять, що галицькі скитальці оповідають, що в Галичині тепер находиться велике число німецьких жінок і дітей. Німці бояться аліянтських повітряних рейдів і висилають своє населення на схід. Скитальці оповідають, що в останніх двох місяцях німці прислали до Галичини скільки людей, що не мають де всіх примістити. Радять собі в той спосіб, що кажуть полякам й українцям опускати свої мешкання, які нібито забирають для військового вжитку, а опісля віддають ці мешкання до розпорядимости німецьким приблудам.

ІВАН ФРАНКО

Борислав Сміється

(Повість)

91)

Але думка його, до дна розворушена, не переставала вертітися коло одного питання: хто це міг мені зробити? Очевидна річ, тільки дві можливості показувались йому: або хтонебудь припадком, не знаючи про його патент, винайшов церезину окремо від нього, або Шеффель, котрому звісний був його секрет, видав його. І коли перша можливість, чим більше в неї вдумувався, тим дальшою йому показувалась, то за те підозріння на Шеффеля щохвилі набирало більше сили і правдоподібности. Несподіваною та сильною підпорою того підозріння послужило й те, що він чув про Шеффелів виїзд в напрямку Польщі. І Ван-Гехт постановив собі, скоро приїде до Дрогобича, розвідувати боками, чи не дізнається дещо про Шеффеля.

Щастя сприяло Ван-Гехтові. Приїхавши до Дрогобича, він не застав Германа дома, але застав тільки карточку від нього, щоби був ласкав потрудитися до фабрики й оглянути церезиновий відділ, уладжений згідно з його пляном. Він поїхав до фабрики. Там застав якраз будівничого, котрий кінчив уставлювання кітла. Оглянувши церезиновий відділ, Ван Гехт висказав будівничому своє певне вдоволення, а що будівничий, скінчивши своє діло, мав саме вертати до Дрогобича, то Ван-Гехт запросив його до повозу, на котрім він сам приїхав. Посідали. Розговорилися по дорозі. Будівничий розказав Ван-Гехтові про Борислав і про те, що там учора вибухли якісь непорядки, про котрі досі нічого ще певного не знати.

— Певно, звичайна хлопська непокірливість, нічого важного! — додав він з погордою.

Далі перейшла бесіда на інші бориславські обставини, на стан воскової продукції і воскового ринку. З розмови показалося, що про нову церезину будівничий нічого ще не знає, і Ван-Гехт почав думати, що годі буде від нього щонебудь дізнатися про те, чого йому треба. Але будівничий розговорився і говорив уже, що йому слина на язик принесла.

— Я вам кажу, що ціла та штука не довго потриває, — балакав він, — леда день, і все попелом розвіється, збанкротує. Дрібні власники держаться тільки якимсь чудом, і треба тільки якогонебудь случайного припадку, щоб усе те пішло за торбами. А й між більшими власниками, розуміється, крім одного Германа Ґольдкремера, нема ні одного солідного ґешефтсмана. Усе швіндель, усе дурисвіти! От прошу вас, тут один з найбагатших будує недавно нову фабрику, якусь новомодну фабрику і, хотячи замаскуватися, говорить мені, що це має бути паровий млин. Дає мені плян, вже й забув, чиєї то роботи той плян був. Ну, нічого, зирнув я, виджу, що це нафтарня, а не млин, але гадаю собі, коли твоя воля, щоби це був млин, то най тобі буде млин. А він, дурень, скоро при перших закладинах, та й зараз проговорився, і ще й мене скомпромітував! Ну, скажіть же, чи можна з такими людьми солідне діло мати?

Ван-Гехта не дуже зацікавило це оповідання. Але, щоб не показатися нечемним і таки чимось піддержати розмову, він спитав будівничого:

— То, кажете, новомодна якась фабрика? А не можете мені сказати, що в ній такого новомодного?

— Не можу вам того сказати, бо, як скажу вам, будови тої я не провадив. Але коли ви з тим ділом ближче знайомі, то я сам скажу, якої системи це фабрика. Позвольте, позвольте, тепер собі пригадую, плян фабрики був роботи якогось Шеффеля, певно, будете знати його систему фабрикації?

Ван-Гехт аж зірвався з сидження, мов прошиблений наглим ударом електричної батерії.

— Шеффеля, кажете? І що, фабрика та вже готова?

— О, давно готова. Кажуть, що робить день і ніч.

— А власник тої фабрики зоветься?

— Леон Гаммершляг.

Ван-Гехт записав собі імя в нотатці.

— А не можете мені сказати, даруйте, що вам так наприкраюся, де находиться та фабрика?

— По кінець Борислава. От цею дорогою як поїдете в долину, попад ріку, через онте село, зветься Губичі, і не доїздячи до Борислава, наліво, над річкою.

— Дякую вам. Мене дуже інтересує та нова система фабрики, мушу поїхати ще нині звидіти ту фабрику. Бувайте здорові.

Карета зупинилась була власне перед домом будівничого, котрий з укладністю старого елеґанта стиснув Ван-Гехта за руку, вискочив з карети і пішов до свого дому.

Ван-Гехт добру хвилю думав, що йому робити, а опісля казав везтися до Германового дому на обід.

— Нехай і так, — думав він собі по дорозі, — тепер маю його в руках, не втече мені ніяким способом!

XIX.

Щасливий, розрадуваний і пристроєний, мов на празник, увійшов Ґотліб до світлиці, в котрій сиділа Фанні. Це перший раз мав він бачитися з нею після щасливого уладження їх діла між його матірю і її батьком. Він ішов, землі під собою не чуючи: голова його повна була образів щасливої будучини, серце повне було несказаної пристрасти, невгасимого жару. Якою то він застане її? Як вона любо усміхнеться йому назустріч, як, превчудово румяніючись, упаде в його обійми, похилить прекрасну голівку на його плече, як він буде цілувати, пестити, голубити її! Все те, мов рожеві, запахущі блискавиці, стріляло в його уяві, і він не йшов, а летів, землі під собою не чуючи, щоби якнайшвидше побачитися з нею.

Але що це? Ось вона стоїть при вікні, плечима до дверей, з головою, опертою об шибу, і чи не чує його приходу, чи не хоче обернутися. На ній сукня з якогось сірого шовку, хоч дорога, а всеж якось так буденно виглядає; ані одна ґскиндячка (лента), ані ніякий блискучий металевий стрій, котрі вона так любить, — ніщо не показує, що вона чогось надіється гарного, радісного, празничного. Тихенько він наблизився до неї, взяв її за плече і нахилився, щоб поцілувати в лице, коли разом відскочив, мов опарений, побачивши, як рясні сльози плили з її очей, і почувши рівночасно її придушені, хлипанням переривані слова:

— Іди геть!

— Це що такого? Фанні, що тобі сталося? Фанні, серце моє, чого ти плачеш?

— Іди геть, не говори до мене!

(Дальше буде.)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1943 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	317.11	171.	54.98
2.	207.85	172.	50.89
3.	125.83	173.	112.90
4.	65.54	174.	29.65
5.	473.87	175.	279.07
6.	29.94	176.	389.40
7.	289.62	177.	158.31
8.	293.41	178.	190.83
9.	210.61	179.	244.96
10.	163.04	180.	95.57
11.	137.70	181.	156.52
12.	101.95	182.	205.71
13.	71.57	183.	186.21
14.	15.76	184.	20.12
15.	9.33	185.	73.86
16.	91.86	186.	51.12
17.	52.63	187.	43.12
18.	108.93	188.	56.97
19.	12.05	189.	6.82
20.	260.77	190.	41.56
21.	163.75	191.	160.94
22.	173.56	192.	310.74
23.	65.80	193.	80.72
24.	110.61	194.	97.32
25.	62.35	195.	48.60
26.	27.11	196.	52.04
27.	47.17	197.	33.17
28.	145.53	198.	38.28
29.	270.87	199.	78.98
30.	82.13	200.	237.86
31.	128.12	201.	52.74
32.	32.84	202.	42.45
33.	113.42	203.	13.19
34.	48.44	204.	1,397.04
35.	47.01	205.	20.84
36.	164.75	206.	544.24
37.	101.61	207.	65.27
38.	242.95	208.	32.24
39.	470.51	209.	70.60
40.	38.34	210.	77.19
41.	69.26	211.	256.38
42.	224.16	212.	66.27
43.	66.93	213.	314.10
44.	139.18	214.	31.15
45.	326.66	215.	87.92
46.	20.27	216.	26.97
47.	67.47	217.	478.13
48.	43.04	218.	240.72
49.	30.98	219.	394.81
50.	178.04	220.	327.64
51.	73.38	221.	736.67
52.	91.74	222.	33.04
53.	80.42	223.	756.64
54.	153.12	224.	36.98
55.	77.38	225.	13.99
56.	137.17	226.	72.41
57.	205.72	227.	53.13
58.	190.00	228.	85.20
59.	252.33	229.	188.80
60.	43.24	230.	323.96
61.	56.58	231.	23.62
62.	95.04	232.	73.11
63.	440.99	233.	41.02
64.	134.05	234.	175.44
65.	233.10	235.	159.63
66.	91.07	236.	187.22
67.	205.96	237.	261.40
68.	22.65	238.	302.60
69.	171.34	239.	334.37
70.	268.67	241.	132.19
71.	60.21	242.	283.58
72.	59.73	243.	69.17
73.	89.81	244.	23.66
74.	88.85	245.	154.04
75.	272.81	246.	89.41
76.	321.54	247.	292.47
77.	[illegible]	248.	88.07
78.	101.54	249.	39.30
79.	21.09	250.	13.49
80.	75.84	251.	242.49
81.	184.10	252.	370.87
82.	83.19	253.	133.46
83.	235.08	254.	167.05
85.	197.91	255.	55.28
86.	169.50	256.	71.85
87.	205.81	257.	34.37
88.	33.96	258.	34.38
89.	46.06	259.	237.02
90.	237.22	260.	147.55
91.	442.71	261.	80.18
92.	21.73	262.	100.90
93.	59.47	263.	56.48
94.	689.72	264.	91.49
95.	50.61	265.	105.99
96.	217.63	266.	159.17
97.	178.04	267.	112.80
98.	123.27	268.	143.35
99.	194.10	269.	24.70
100.	138.99	270.	258.81
101.	47.58	271.	117.65
102.	611.93	272.	65.46
103.	120.84	273.	11.38
104.	216.76	274.	238.93
106.	355.08	275.	112.58
107.	48.35	276.	341.36
108.	127.94	277.	308.33
109.	151.78	278.	31.41
110.	9.81	279.	22.70
111.	34.04	280.	196.17
112.	540.88	281.	190.44
113.	73.08	282.	13.24
114.	54.34	283.	166.81
115.	39.12	284.	106.21
116.	67.43	285.	16.60
117.	146.54	286.	74.16
118.	77.93	287.	37.98
119.	47.03	288.	325.15
120.	232.57	289.	44.29
121.	188.18	290.	94.98
122.	58.17	291.	146.15
123.	190.15	292.	649.49
124.	113.04	293.	153.16
125.	361.97	294.	48.52
126.	101.32	295.	202.37
127.	296.61	296.	721.58
128.	37.21	297.	19.51
129.	31.10	298.	121.43
130.	553.07	299.	70.16
131.	12.49	300.	149.94
132.	151.72	301.	161.23
133.	214.83	302.	13.07
134.	101.71	303.	92.75
135.	66.53	304.	115.73
136.	218.24	305.	225.44
137.	183.75	306.	29.10
138.	73.84	307.	131.80
139.	62.27	308.	132.24
140.	88.80	309.	39.67
141.	30.88	310.	190.49
142.	218.48	311.	25.42
143.	223.62	312.	105.09
144.	66.36	313.	15.00
145.	70.24	314.	31.65
146.	177.36	315.	20.61
147.	556.10	316.	429.34
148.	46.60	317.	100.49
149.	63.84	318.	139.79
150.	134.03	319.	110.66
151.	154.28	320.	146.84
152.	64.04	321.	91.90
153.	9.57	322.	68.14
154.	41.98	323.	82.32
155.	500.95	324.	221.99
156.	187.59	325.	376.43
157.	27.47	326.	101.83
158.	302.79	327.	38.80
159.	99.64	328.	24.47
160.	245.50	330.	289.87
161.	198.15	331.	234.22
162.	93.78	332.	89.16
163.	298.41	333.	130.68
164.	318.76	334.	301.12
165.	99.35	335.	59.23
166.	96.14	336.	243.96
167.	142.54	337.	18.63
168.	215.75	338.	321.71
169.	44.81	339.	139.31
170.	324.84	340.	22.36

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
341.	123.08	406.	223.08
342.	186.27	407.	59.06
343.	175.01	408.	35.16
344.	91.49	409.	64.49
345.	108.95	410.	16.97
346.	21.09	412.	48.82
347.	185.24	413.	70.20
348.	88.95	414.	99.83
349.	38.72	415.	24.76
350.	178.76	416.	34.10
351.	60.42	418.	14.91
352.	240.19	419.	7.02
353.	22.31	421.	60.36
354.	17.43	422.	53.69
355.	75.76	423.	83.19
356.	21.34	424.	32.00
357.	66.48	425.	20.91
359.	134.07	426.	36.12
360.	24.91	427.	94.98
361.	1,738.31	429.	26.42
362.	76.18	430.	13.26
363.	172.85	431.	58.73
364.	496.38	432.	653.14
365.	65.79	433.	55.70
366.	18.88	434.	28.74
367.	453.15	435.	91.52
368.	46.77	436.	67.34
369.	290.11	437.	30.04
370.	295.90	438.	25.50
371.	237.34	439.	248.98
372.	84.48	441.	214.77
373.	63.32	442.	27.54
374.	57.37	443.	81.23
375.	121.95	445.	23.47
376.	31.38	446.	70.46
377.	19.06	448.	80.14
378.	44.24	450.	16.52
379.	162.40	452.	32.11
380.	42.41	453.	29.69
381.	26.38	454.	12.33
382.	55.36	455.	48.51
383.	264.86	457.	52.54
384.	46.68	458.	137.87
385.	301.45	459.	64.81
386.	61.49	460.	8.73
387.	118.42	462.	36.39
388.	203.34	463.	24.83
389.	28.92	464.	39.57
390.	151.70	466.	43.56
391.	19.77	467.	8.38
392.	21.63	468.	23.08
393.	34.16	469.	134.77
395.	56.96	472.	41.68
396.	103.80	473.	350.31
400.	114.06	474.	18.72
401.	46.76	475.	22.74
402.	50.48	476.	131.85
403.	257.58	477.	111.51
404.	79.28	478.	66.46
405.	189.22		

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 314.71

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $64,546.71

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	10.59	221.	3.05
3.	2.42	225.	5.71
19.	1.58	230.	3.81
28.	12.03	234.	17.64
30.	9.53	237.	2.68
33.	7.91	243.	18.75
37.	16.20	245.	1.06
39.	27.09	257.	2.84
65.	14.02	262.	1.41
70.	3.80	268.	2.50
83.	2.86	274.	1.49
90.	11.51	275.	14.56
101.	2.84	276.	3.54
102.	4.96	277.	2.02
106.	7.23	278.	1.15
108.	4.72	284.	3.37
112.	9.92	286.	34.55
117.	4.46	292.	1.83
125.	2.66	298.	3.05
127.	5.65	305.	6.82
139.	2.35	316.	1.41
142.	8.40	321.	3.73
143.	10.49	328.	2.01
147.	23.75	334.	2.28
151.	6.28	335.	5.31
161.	1.92	336.	6.35
170.	4.94	343.	16.23
181.	1.57	349.	5.24
185.	6.68	361.	2.48
189.	3.49	367.	3.51
194.	81	370.	6.26
206.	3.96	371.	1.30
209.	2.62	384.	28.93
216.	13.18	388.	15.42
217.	2.74		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $ 487.88

Разом з місячних вкладок від членів	$65,034.59
Відсотки від бондів	5,650.00
Відсотки від морґеджів	1,680.43
Відсотки від членських позичок	2,679.67
Чинш від реальностей	12,410.31
Заробок на бондах	62.50
Заробок при виміні канадійської валюти	3.00
Зворот заплаченого податку від інвестицій	44.02
З переносу резерви за переписаних дітей з молодечого департаменту до дорослих членів У. Н. С.	547.80
Прихід друкарні і книгарні У. Н. Союзу	5.797.64
Зворот за лікарів з молодечого департаменту до адм. фонду	14.00
Продаж платничих книжечок	3.35
Продаж ювилейної книги	4.00
Зворот стипендії - позички Володимира Ющика	300.00
Слати морґеджів	47,222.34
Сплати бондів	25,687.50
Сплати членських позичок	3,155.67
Продаж реальностей	54,292.28
Продаж книжок в книгарні У. Н. Союзу	138.14

Сирітські части по бл. п.:

в. 105 Палко Теодор	166.67

Разом $224,893.91

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 7 Мазур Віктор	$ 1,000.00
в. 10 Гвоздевич Роман	1,000.00
в. 37 Міглов Бесі	500.00
в. 39 Кальварівський Ілько	1,000.00
в. 40 Глинський Вілям	500.00
в. 61 Томашевський Йосиф	1,000.00
в. 62 Пашук Антін	1,000.00
в. 63 Опалка Філярет	500.00
в. 80 Лазор Анна	500.00
в. 92 Собода Михайло	250.00
в. 98 Лукасік Станислав	1,000.00
в. 105 Палко Теодор	1,000.00
в. 121 Яворський Михайло	500.00
в. 127 Володка Анастазія	1,000.00
в. 156 Пердак Василь	1,000.00
в. 177 Рекрут Володимир	1,000.00
в. 211 Кость Микита	1,000.00
в. 236 Борик Дмитро	750.00
в. 242 Олешич Семен	1,000.00
в. 271 Жубрицький Стефан	1,000.00
в. 296 Кузьмиха Василь	500.00
в. 306 Зваруп Михайло	445.22
в. 319 Бурич Гнат	1,000.00
в. 324 Люба Дмитро	750.00
в. 365 Загібайло Олекса	750.00
в. 373 Громоцький Віктор	1,000.00
в. 381 Наконечний Панько	1,000.00
в. 412 Долинський Микола	682.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	562.99
Перенос до втрати при продажі реальностей	5,110.15
Податок від канадійських інвестиций	1.90

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 182 Попович Іван	144.06
в. 209 Черепаняк Михайло	108.75
в. 361 Камінський Стефан	106.00
в. 362 Лисенко Наум	200.00

Інші виплати сирітського фонду:

Перенос до втрати при продажі реальностей	4,353.10

Запомоги з запомогового фонду:

в. 4 Глива Василь	40.00
в. 7 Рифун Павло	35.00
в. 10 Журав Григорій	35.00
в. 11 Саїв Стефан	35.00
в. 11 Вашиловський Кароль	30.00
в. 31 Зельвак Чалий	35.00
в. 45 Штогрин Стефан	50.00
в. 56 Карась Ксеня	25.00
в. 62 Ціхоцька Ева	25.00
в. 69 Дяків Йосиф	35.00
в. 77 Головід Петро	40.00
в. 77 Зарічний Микола	50.00
в. 85 Костюк Онуфрей	10.00
в. 94 Курчак Іван	35.00
в. 100 Свердан Іван	35.00
в. 102 Матвіїв Йосиф	35.00
в. 106 Музика Максим	35.00
в. 113 Куземчак Михайло	35.00
в. 123 Радожецький Яків	35.00
в. 125 Марчук Марія	25.00
в. 136 Дудусь Василь	35.00
в. 140 Віблий Андрій	25.00
в. 150 Соколовський Дмитро	35.00
в. 159 Камінський Михайло	40.00
в. 159 Петрик Іван	35.00
в. 161 Гречун Ева	25.00
в. 168 Боролецький Панько	25.00
в. 178 Могиляк Захарко	35.00
в. 210 Питляр Олекса	40.00
в. 217 Шевчук Роман	35.00
в. 217 Червоняк Теодор	35.00
в. 223 Гринчишин Магда	25.00
в. 227 Медвідь Анастазія	25.00
в. 259 Кальмук Параскевія	25.00
в. 283 Флис Онуфрей	25.00
в. 283 Курочка Захарій	25.00
в. 296 Комінко Текля	25.00
в. 325 Заблоцький Стефан	40.00
в. 326 Лісна Марія	25.00
в. 333 Савчак Настуня	25.00
в. 336 Сич Володимир	35.00
в. 345 Гайва Ева	35.00
в. 385 Олійник Йосиф	25.00
в. 388 Костак Юлія	20.00
в. 401 Кикиш Дмитро	35.00
в. 407 Бохняк Анна	25.00
в. 408 Демкович Филип	25.00
в. 477 Ярошак Андрій	30.00

Виплати з народного фонду:

Community War Fund	500.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братства з їх спеціяльного фонду	314.71

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні У. Н. Союзу	5,883.00
Свобода за орган	3,595.00
Платня головного уряду	900.00
Чинш за офіси У. Н. С.	625.00
Нагороди за нових членів	474.99
Платня помічних сил	437.14
Свобода за праці і друки	427.97
Кошти подорожі і репрезентацій	421.06
Лікарі за нових членів	156.00
Видатки канцеляр. на пошту	100.00
Спортова акція	75.00
Канцелярійні прибори	67.36
Головний лікар	50.00
Телефон	45.52
Направа машин	39.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	30.35
Оголошення	20.00
Правні кошти при виплаті посмертних запомог	10.00
Вода	10.00
Оправа місячних книг	9.75
Асекураційні журнали	3.98

Інші виплати:

Податок вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	15,090.65

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	20,000.00
Інвестовано в морґеджах	36,000.00
Позички членам	2,625.33

Разом $122,640.98

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1943. р. остала	$456,667.14
Прихід за листопад	224,893.91
Разом	$681,561.05
Розхід за листопад	122,640.98
Готівка з кінцем листопаду 1943. року остає	$558.920.07

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 558,920.07
Морґеджі	962,544.90
Бонди	3,780,727.73
Реальности	892,231.99
Позички членам	523,124.05
Друкарня і книгарня	9,933.84
Ноти	300.00
Разом	$6,727,782.58

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$6,033,389.66
Посмертний фонд старого роду обезпечення	75,212.94
Адміністраційний фонд	197,959.31
Резервовий фонд	13,126.45
Запомоговий фонд	94,276.55
Народний фонд	16,496.36
Конвенційний фонд	35,075.44
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	156,828.75
Фонд Згоди Братств	22,797.18
Сирітський фонд	82,620.00
Разом	$6,727,782.58

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	6.48	39.	22.73
2.	6.97	40.	1.25
3.	2.95	41.	1.58
4.	1.80	42.	4.95
5.	8.55	43.	2.70
6.	1.89	44.	4.73
7.	18.67	45.	12.37
8.	9.23	46.	45
9.	11.25	47.	2.25
10.	1.58	48.	5.40
11.	10.60	50.	7.65
12.	68	51.	2.03
13.	7.20	52.	10.60
14.	2.48	53.	3.15
15.	68	54.	7.87
16.	3.82	55.	4.95
17.	7.45	56.	5.85
18.	90	57.	11.43
20.	6.30	58.	3.82
21.	7.20	59.	5.85
22.	3.60	60.	1.13
23.	2.02	61.	6.75
24.	4.28	62.	1.80
25.	1.05	63.	22.28
26.	2.70	64.	6.53
27.	23	65.	9.50
28.	6.75	66.	14.40
29.	6.30	67.	4.05
30.	7.42	69.	1.35
31.	2.70	70.	2.93
33.	9.45	71.	2.03
34.	3.15	72.	1.58
36.	11.70	73.	3.15
38.	7.45	74.	5.40

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
75.	6.10	205.	2.50
76.	10.57	206.	17.78
77.	3.38	207.	2.25
78.	5.00	208.	45
79.	1.13	209.	68
80.	2.03	210.	1.13
81.	2.50	211.	7.00
82.	2.05	212.	4.05
83.	5.20	213.	7.65
85.	17.55	214.	68
86.	5.63	215.	75
87.	6.98	217.	24.52
89.	1.13	218.	3.37
90.	12.15	219.	19.80
91.	14.00	220.	15.30
92.	2.25	221.	36.23
94.	14.18	222.	2.92
95.	1.60	223.	40.75
96.	10.15	224.	4.05
97.	9.70	225.	6.53
98.	5.20	227.	1.13
99.	3.60	228.	2.70
100.	2.50	229.	7.20
102.	13.05	230.	14.62
103.	1.80	231.	68
104.	90	232.	3.40
105.	4.27	233.	5.18
106.	4.50	234.	7.20
107.	1.68	235.	9.68
108.	90	236.	6.98
109.	7.20	237.	10.60
110.	2.93	238.	43.95
112.	14.20	239.	32.18
113.	3.83	241.	3.75
114.	70	242.	30.48
115.	25	243.	3.83
116.	8.10	244.	68
117.	90	245.	2.93
118.	2.70	246.	25
119.	1.35	247.	9.00
120.	4.50	248.	9.23
121.	10.13	250.	1.35
122.	2.25	251.	9.00
123.	3.60	252.	18.30
124.	5.18	253.	4.30
125.	11.25	254.	8.55
126.	5.18	255.	4.30
127.	9.45	256.	3.15
128.	1.35	257.	68
130.	23.50	258.	2.00
132.	2.05	259.	7.88
133.	1.58	260.	18.74
135.	3.60	261.	7.20
136.	11.48	262.	3.82
137.	8.78	263.	68
138.	3.85	265.	2.93
139.	1.80	266.	8.33
140.	4.30	267.	1.13
141.	90	268.	4.73
142.	11.25	269.	90
143.	32.85	270.	7.43
144.	5.75	271.	5.65
145.	4.73	272.	3.60
146.	2.70	273.	1.35
147.	26.32	274.	13.73
148.	3.15	275.	63
149.	2.93	276.	10.38
150.	25.90	277.	20.70
151.	15.31	278.	1.13
154.	70	279.	1.58
155.	7.65	280.	7.65
156.	9.45	281.	26.55
157.	68	282.	2.25
158.	10.13	283.	7.90
159.	2.70	284.	2.25
160.	7.66	286.	90
161.	4.50	287.	2.48
162.	1.36	288.	7.43
163.	2.48	289.	3.60
164.	37.35	290.	68
165.	6.97	291.	9.45
166.	1.80	292.	30.82
167.	6.08	293.	9.23
168.	2.25	294.	1.12
169.	1.13	295.	5.63
170.	10.12	296.	32.90
171.	5.63	297.	68
172.	7.20	298.	68
173.	4.15	299.	5.53
174.	2.48	300.	3.60
175.	8.10	301.	2.40
176.	18.00	302.	68
177.	3.60	303.	6.75
178.	4.75	304.	9.90
179.	4.50	305.	4.73
180.	10.80	306.	90
181.	25	308.	3.60
182.	2.70	309.	90
183.	1.80	310.	16.20
185.	6.08	311.	1.15
186.	6.75	312.	2.70
187.	45	313.	1.15
188.	4.95	314.	25
191.	6.75	315.	25
192.	9.90	316.	13.73
193.	2.25	317.	4.50
196.	2.70	318.	4.05
198.	50	319.	8.55
199.	90	320.	6.10
200.	17.58	321.	5.40
201.	3.60	323.	5.65
202.	2.70	324.	4.73
204.	128.48	325.	4.73

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
326.	2.70	396.	1.35
327.	1.58	400.	9.70
328.	45	401.	2.02
330.	6.75	402.	90
331.	3.85	403.	2.70
332.	5.40	404.	2.25
333.	5.22	405.	1.80
334.	10.45	406.	25.88
335.	3.88	407.	1.80
336.	6.08	408.	1.35
338.	12.60	409.	2.70
339.	4.05	410.	1.35
341.	20.25	413.	4.50
342.	5.00	414.	9.45
343.	2.25	415.	5.40
344.	3.38	416.	1.36
345.	5.18	418.	3.60
346.	45	419.	1.00
347.	11.25	421.	4.05
348.	20.90	422.	13.95
349.	2.70	424.	2.70
350.	4.95	426.	1.35
351.	3.15	427.	9.00
352.	13.50	429.	5.00
353.	3.38	430.	1.55
355.	1.80	431.	1.34
356.	1.35	432.	56.48
357.	1.15	434.	3.60
359.	9.00	436.	4.28
361.	102.60	437.	1.83
362.	5.40	438.	5.00
363.	7.20	439.	46.85
364.	10.15	442.	9.68
365.	3.83	443.	3.60
366.	2.25	446.	4.95
367.	6.75	448.	2.70
368.	1.35	450.	3.60
369.	11.93	452.	3.60
370.	2.48	453.	45
371.	19.80	454.	90
372.	2.70	455.	2.25
373.	2.25	457.	3.50
374.	68	458.	6.10
375.	7.43	459.	5.40
376.	1.35	460.	90
377.	45	462.	3.25
378.	2.25	463.	2.25
379.	6.53	464.	4.95
380.	6.75	466.	90
381.	1.35	467.	1.80
383.	14.05	468.	9.30
384.	2.70	469.	15.08
385.	7.65	473.	15.75
386.	2.45	474.	1.13
388.	9.22	475.	1.58
389.	2.25	476.	2.70
390.	15.35	477.	1.13
392.	45	478.	2.25
395.	5.85		

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 $2,862.31

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	1.54	112.	17.90
5.	14.65	115.	4.10
7.	2.60	119.	4.20
8.	3.97	120.	88
11.	17.68	126.	25.79
14.	1.54	127.	2.31
15.	77	128.	1.89
17.	67.92	130.	4.99
19.	2.39	137.	2.00
20.	77	138.	1.86
28.	3.91	139.	2.68
34.	2.39	142.	44.42
38.	4.30	144.	4.97
39.	36.59	145.	5.95
45.	13.31	146.	4.52
47.	2.69	147.	77
48.	3.81	149.	2.31
51.	2.84	150.	77
52.	2.93	151.	21.16
54.	3.82	153.	82
56.	5.71	158.	15.60
57.	4.70	161.	7.22
58.	20.79	163.	23.96
59.	11.39	164.	4.49
60.	1.54	165.	77
63.	21.14	167.	1.86
64.	1.76	170.	11.35
65.	5.58	171.	16.03
70.	3.83	174.	1.94
71.	98	177.	22.38
72.	1.04	180.	5.28
76.	1.73	182.	4.79
77.	1.97	183.	12.14
82.	1.04	191.	3.72
83.	36.13	192.	1.88
85.	8.85	194.	2.00
86.	22.58	196.	3.72
89.	93	200.	27.96
94.	34.81	202.	1.15
96.	15.71	204.	60.52
98.	1.06	206.	11.47
99.	4.60	210.	1.04
102.	3.55	211.	11.50
103.	4.88	213.	4.73
105.	1.54	215.	3.99
106.	3.11	218.	5.98
109.	83	219.	55.90

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
221.	36.83	343.	7.02
223.	11.35	344.	1.54
226.	3.72	347.	5.93
227.	2.71	348.	19.51
229.	1.69	351.	45
230.	18.35	361.	108.57
233.	2.14	364.	77
234.	5.42	365.	53
235.	98	367.	1.86
236.	10.29	368.	4.91
237.	2.31	369.	5.12
238.	8.85	370.	3.22
239.	1.57	371.	30.66
243.	3.29	372.	3.75
244.	1.57	374.	3.75
245.	5.16	375.	2.63
247.	15.15	378.	3.47
248.	2.33	379.	77
252.	3.72	380.	10.70
255.	2.10	383.	2.34
256.	1.96	386.	9.50
259.	1.96	388.	51.07
260.	8.72	390.	39.05
261.	7.44	391.	4.01
264.	7.07	393.	9.12
265.	1.87	395.	11.74
266.	28.34	396.	6.81
268.	45.76	400.	5.67
270.	1.56	401.	2.90
274.	5.09	402.	18.28
275.	2.10	403.	79
276.	2.02	413.	1.57
277.	21.05	414.	26.68
283.	3.28	421.	12.93
287.	8.69	422.	5.58
288.	1.90	427.	19.13
289.	7.44	431.	6.90
290.	77	432.	74.99
292.	8.37	433.	27.11
293.	13.41	435.	8.69
296.	15.82	438.	3.19
299.	10.95	439.	13.46
309.	77	441.	36.86
310.	9.99	445.	16.26
313.	4.55	446.	7.59
316.	11.50	452.	4.00
317.	3.10	453.	5.16
319.	1.09	454.	1.07
321.	15.91	457.	3.51
322.	1.54	458.	16.86
324.	5.42	459.	4.36
325.	37.01	462.	26.60
326.	11.03	464.	1.07
330.	50.24	466.	5.81
331.	11.40	468.	32.27
334.	3.06	469.	29.79
335.	1.09	473.	54.65
336.	28.20	474.	5.60
338.	2.65	475.	1.09
339.	4.26	476.	4.83
341.	24.70	478.	26.30

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4 і 5 $2,322.78

Разом з місячних вкладок від членів	$ 5,185.09
Відсотки від бондів	393.75
Відсотки від морґеджів	839.82
Чинш від реальностей	438.95
Сплати морґеджів	3,348.49
Продаж реальности	50,000.000

Разом $60,206.10

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 112 Тимок Гелица	$ 390.00

Інші виплати посмертного фонду:

Перенос до втрати на проданих реальностях	5,170.98
Перенос резерви за переписаних дітей до інших кляс обезпечення	462.26
Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	301.61

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за Ukr. Weekly	600.00
Платня помічних сил	589.49
Перенос резерви за переписаних дітей до інших кляс обезпечення	85.54
Свобода за праці і друки	84.84
Видатки канцеляр. на пошту	25.00
Лікарі за нових членів	14.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в морґеджах	36,000.00
Інвестовано в бондах	5,000.00
Податок і інші видатки по морґеджовій інвестиції	357.85

Разом $49,081.57

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1943. р. остала	$ 75,290.94
Прихід за листопад	60,206.10
Разом	$135,497.04
Розхід за листопад	49,081.57
Готівка з кінцем листопаду 1943. р. остає	$86.415.47

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 86,415.47
Морґеджі	146,321.30
Бонди	318,967.43
Реальности	2,640.00
Позички членам	175.00
Разом	$554,519.20

Стан довжний:

Посмертний фонд	$479,015.71
Адміністраційний фонд	75,503.49
Разом	$554,519.20

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Михайло Зощенко.

Злодій

По фаху Івасько Тяпкин був кишеньковим злодієм. Функціонував переважно по трамваях.

Та не маєш йому чого завидувати, читачу. Нічого не варта це звання. До одної кишені сягнеш — а тут сміття — запальничка якась; до другої сягнеш — знов сміття — хусточка або, наприклад, десять папіросок, або, скажімо, ще гірше — рахунок за електричне світло.

Це радше розривка, а не фах.

А цінніші річи — портфель якийсь або годинник чи що — на місяці.

Невідомо, де сьогодні подорожні це все держать.

А які підлі тепер людоньки! Треба пильнуватися, щоби з кишені не свиснули тобі чого. І свиснуть. Зовсім звичайне. Наприклад чоловік вдивився в кондукторчину торбу — і вже — свиснули. До чорта!

А щодо вартісних предметів, то напевно — подорожні через свою підлоту носять їх на грудях або на животі чи де. Це місця, що тут говорити, ніжні, скоботів, уважаєте, не терплять. Ледви пальцем шкробнеш — уже вереск: ограбили, вважаєте. Аж гидь дивитися.

Е, не варта нічого таке звання!

Один на-пів поважаний мистець споміж хатних інтрузів із доброти серця порадив Іваськові Тяпкину, щоби змінив звання. Змінив уважаєте специяльність.

— Пору — повідає — маємо тепер літну. Тому їдь, каже, брате, у підміські околиці. Вишукай собі якесь село тай потім зоперуй його. А тимчасом віддихай повітрям. Таж ти також можеш захоріти на чахотку.

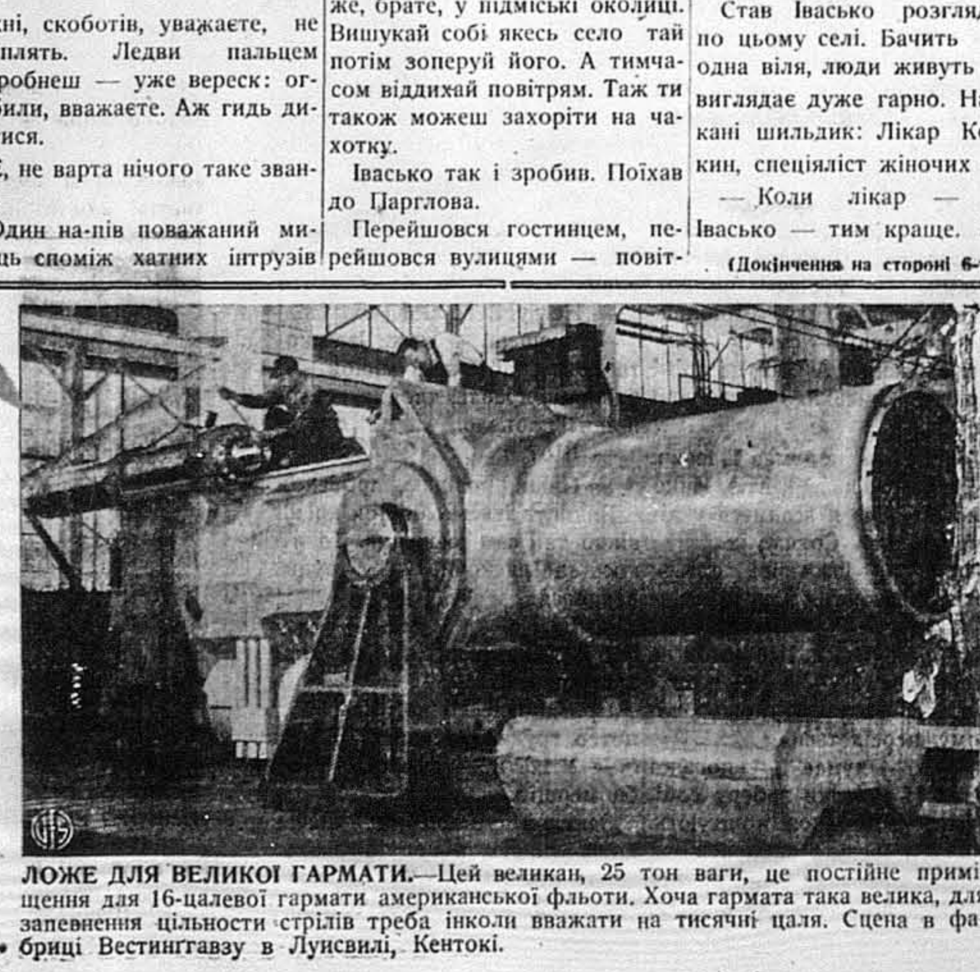
Івасько так і зробив. Поїхав до Царглова.

Перейшовся гостинцем, перейшовся вулицями — повітря, дійсно, чудове, сільське, а нагоди нема. І жерти в додатку хочеться на повітрі страшенне, начеб жолудок був бездонний — наїсться чоловік, тай дальше голодний.

Став Івасько розглядатися по цьому селі. Бачить стоїть одна віля, люди живуть у ній, виглядає дуже гарно. На паркані шильдик: Лікар Корюшкин, спеціяліст жіночих недуг.

— Коли лікар — думає Івасько — тим краще. Лікарі

(Докінчення на стороні 6-тій.)

ЛОЖЕ ДЛЯ ВЕЛИКОЇ ГАРМАТИ.—Цей велитан, 25 тон ваги, це постійне приміщення для 16-цалевої гармати американської фльоти. Хоча гармата така велика, для запевнення цільности стрілів треба інколи вважати на тисячні цаля. Сцена в фабриці Вестингтавзу в Луисвилі, Кентокі.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1943 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ.

В. 3. Слободян Григорій Роман.
В. 8. Нісевич Іван.
В. 24. Халюс Марія.
В. 29. Шеманська Олена.
В. 39. Сивак Вілям, Ковальчик Андрій Г., Трач Анеля.
В. 55. Лось Віцентій.
В. 57. Процак Володимир.
В. 74. Маланяк Ольга, Олач Стеля.
В. 76. Мачинко Людвіґа, Стиранич Михайло.
В. 85. Мадай Іван.
В. 90. Шиманська Анна.
В. 98. Литвак Павло.
В. 121. Іванів Володимир, Іванців Ірина, Мокрій Андрій.
В. 128. Швець Марія.
В. 130. Брелусь Зофія, Тимошек Йосиф, Тимошек Стефан, Тимошек Олена.
В. 132. Вожняк Павлина, Хочінський Анна, Вожняк Марія.
В. 140. Нановська Розалія.
В. 142. Миськів Василь, Гнатюк Дамян.
В. 154. Фриско Ефій.
В. 155. Ілек Марія, Мручок Стефан.
В. 170. Мах Анна.
В. 173. Барчак Іван Йосиф.
В. 178. Петрів Володимир.
В. 192. Гузар Стефан.
В. 201. Юсела Никола.
В. 204. Данильченко Наталія, Білецька Соня, Тураш Маріянна, Назар Михайло.
В. 207. Сельський Джерій, Сельський Володимир.
В. 210. Франко Михайло.
В. 217. Гунзек Олекса, Хованець Андрій, Сверида Марія.
В. 219. Залепка Іван, Мокринський Іван, Мокринський Анна, Міськів Михайло.
В. 220. Гладка Ірина.
В. 230. Філь Юрій мол.
В. 243. Парійчук Йосиф, Лагода Елизавета, Завідовський Тома, Завідовська Павлина.
В. 260. Улан Юлія.
В. 268. Ганяк Евгенія.
В. 274. Товарницька Павлина, Лопушанська Таціянна, Лопушанський Іван, Лопушанський Михайло, Павлечко Франко, Павалько Марія.
В. 280. Козуб Аґнеся.
В. 283.Ористян Іван, Шакальська Марія.
В. 286. Заканич Марія, Яношак Марія.
В. 290. Цілінський Едвард Павло.
В. 292. Мич Іван.
В. 293. Валорний Володимир Іван.
В. 299. Долак Честер Іван.
В. 316. Бардиш Катерина.
В. 317. Гомнич Наталія, Гомник Анна, Деманик Франка, Дидик Анастазія.
В. 341. Прислак Павло, Кужма Василь, Лузецький Стефан, Богонос Йосиф, Боровська Катерина, Бенюк Теодор, Бенюк Анна, Боровський Михайло, Войтович Анна, Шпітковкий Кирило, Примак Ольга, Пристанська Анастазія, Підперигора Йосиф, Жарек Пилип, Лелюк Іван.
В. 343. Ганчак Юлія, Качмар Анна, Качмар Розалія, Ганчак Йосифа, Шевчук Марія А., Шевчук Розалія М., Сверида Ольга.
В. 348. Тарновська Ірина.
В. 352. Жук Іван.
В. 361. Чепак Никола, Сосницька Анастазія, Чепак Катерина, Януш Анастазія.
В. 364. Пекар Михайло.
В. 369. Котонюк Ева, Мала Катерина.
В. 373. Мартинюк Володимир, Коковрудз Текля.
В. 375. Толочко Стефан.
В. 383. Шевчук Іван.
В. 387. Кузик Анна.
В. 393. Гайвель Вілям, Баран Михайло, Гайвель Марія.
В. 413. Буган Дженета, Жибик Анна, Пашкович Йосифа, Пашкович Іван.
В. 418. Громчак Олена.
В. 427. Бузанко Ольга, Гончарський Юрій.
В. 429. Перковський Михайло, Поделюк Анна.
В. 432. Коверко Вікторія.
В. 441. Захожій Семен.
В. 443. Ґренюк Стелля.
В. 458. Муха Ілько.
В. 469. Партика Марія, Романишин Тілій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 7. Роговський Петро,* Кріль Никола,* Кріль Михайло.*
В. 9. Хомінець Іван.
В. 72. Манюк Наталія.
В. 76. Метровська Дженій, Метровський Іван.*
В. 78. Супранович Матеуш.
В. 94. Хринівський Никола, Данелюк Катерина, Стефанюк Стефан,* Стефанюк Бетій.
В. 96. Мілкович Дусан,* Костик Марія К.
В. 105. Атаманець Дмитро.
В. 109. Ґалас Петро, Ґалас Марія.
В. 130. Тимців Михайло.
В. 218. Ґринечко Стефан.
В. 219. Бордун Вілям,* Озга Петро.
В. 252. Маґас Андрій.*
В. 261. Смереський Йосиф.*
В. 361. Куцій Олена, Царук Катерина.
В. 367. Крук Михайло.*
В. 402. Потоцький Михайло,* Потоцький Михайло, Потоцька Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 2. Лопух Катерина.
В. 22. Войчеховська Стефанія.
В. 78. Керелейза Іван.
В. 86. Шика Мартин.*
В. 165. Ліщук Ірина.
В. 172. Царук Катерина.
В. 226. Ґерула Карло Володимир,* Ґерула Йосиф.*
В. 288. Явна Текля, Явний Максим.
В. 332. Скоропад Ольга.
В. 362. Заяць Анна.
В. 370. Патинок Анна.
В. 393. Баковська Михалина, Баковський Володимир, Баковська Михалина.
В. 413. Сайко Марія.
В. 432. Шісковський Стефан,* Фабян Павло.*
В. 439. Галущак Дмитро.*
В. 476. о. Ялечко Йосиф.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 332. Гірняк Володимир Іван.
В. 335. Жибак Іван.*
В. 361. Мелимука Анна.
В. 371. Іваськів Михайло.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 5. Пешнак Анна, Пешнак Олена.
В. 21. Вівчарик Зофія.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 72. Курач Іван, Курач Каролина, Здерко Іван, Здарко Антін.*
В. 75. Утінґ Марія.
В. 78. Паламар Йосиф,* Стиців Теодор, Косінський Михайло, Іздепський Іван.
В. 94. Шелегій Зофія, Лацик Вілям Г., Лацик Йосиф,* Холиван Василь, Лацик Іван, Лацик Катерина.
В. 99. Ковалишин Марія.
В. 102. Угрин Олена Е.
В. 159. Слаґан Вілям, Слаґан Павло.*
В. 163. Шеґа Павлина.
В. 200. Річардс Олена.
В. 223. Потечко Петро ст.*
В. 230. Лодин Ірина.
В. 242. Гришко Стефан,* Дубіцький Франко, Сисак Анна, Сисак Василь,* Калимун Анна, Стопій Михайло.*
В. 273. Стефаній Джійн.
В. 292. Мачінк Михайло.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна.
В. 312. Овсяник Елвера Р., Овсяник Віктор.*
В. 330. Окрепкій Чарлс,* Окрепкій Анна.
В. 342. Кучій Йосиф.*
В. 361. Рібачук Олекса,* Кіцаро Володимир,* Новак Микола.
В. 365. Цибрінська Антонина, Камінська Маґдалина, Камінський Никола, Сабрінський Іван,* Вах Дмитро, Камінська Марія.
В. 388. Лашек Розалія, Лашек Володимир.*
В. 391. Каралін Генрій.*
В. 393. Лисечко Михайло.*
В. 423. Коцюбінський Михайло,* Косбін Елсій, Мілен Марія, Косбін Іван.*
В. 427. Луговій Джійна, Снайко Михайло.*
В. 432. Дмитрів Іван.
В. 441. Найда Ольга, Проданик Петро,* Комгир Татіяна, Серетюк Володимир.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 25. Чубатий Микола.
В. 106. Атаманець Дмитро.
В. 167. Ліщук Ірина.
В. 177. Мостенський Михайло о.
В. 182. Череватюк Володимир.
В. 194. Величко Марія.
В. 210. Баковська Михалина, Баковський Володимир, Баковська Михалена.
В. 217. Ґерула Карло Володимир,* Ґерула Йосиф.*
В. 312. о. Ялечко Йосиф.
В. 341. Шісковський Стефан.*
В. 359. Сайко Марія.
В. 361. Царук Катерина.
В. 410. Шика Мартин.
В. 427. Галущак Дмитро,* Фабян Павло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 335. Жибак Іван.*
В. 361. Мелимука Анна.
В. 371. Іваськів Михайло.*
В. 432. Гірняк Володимир Іван.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ

В. 74. Олач Стелля.
В. 179. Городиська Марія.
В. 218. Вітишин Олекса.*
В. 236. Баланда Катерина.
В. 308. Солодюк Олекса.
В. 343. Кравецька Вікторія.
В. 383. Бечик Марцелля.

ПОМЕРЛІ ЧЛЕНИ.

В. 7. Мазур Віктор.
В. 10. Гвоздевич Роман.
В. 24. Половський Михайло.
В. 37. Меґлан Бесій.
В. 39. Кальнарівський Ілько.
В. 80. Лазор Анна.
В. 83. Кобильник Петро.
В. 105. Пліш Михайло.
В. 112. Іваниська Марія.
В. 127. Володка Анастазія.
В. 156. Пердак Василь.
В. 177. Рекрут Володимир,
В. 236. Борик Дмитро.
В. 242. Оленич Семен.
В. 271. Зубрівський Стефан.
В. 324. Люба Дмитро.
В. 381. Наконечний Панко.
В. 412. Долінський Никола.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1943 року було в У. Н. Союзі повнолітних членів	31,487
В місяці листопаді 1943 р. принято нових	135
В місяці листопаді 1943 р. принято наново	34
В місяці листопаді 1943 р. принято з переступними листами	21
В місяці листопаді 1943 р. принято з інших кляс обезпеч.	4
В місяці листопаді 1943 р. принято зо старого роду обезп.	—
Разом	31,681
В місяці листопаді 1943 р. суспендовано	68
В місяці листопаді 1943 р. відійшли з переступ. листами	18
В місяці листопаді 1943 р. відійшли до інших кляс	4
В місяці листопаді 1943 р. відійшли до нового роду обезпечення	—
В місяці листопаді 1943 р. відійшли зо зворотом у готівці	7
В місяці листопаді 1943 р. відійшли на безплатне продовження	—
В місяці листопаді 1943 р. відійшли на виплачене обезпечення	—
В місяці листопаді 1943 р. померли	18
Разом	115
З кінцем місяця листопаду 1943 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	31.566

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	96
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	194
В клясі В.В.	на $1500	7
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	472
В клясі О-1000	на $1000	316
В клясі О-1500	на $1500	6
В клясі О-2000	на $2000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	3,961
В клясі Р-1000	на $1000	2,195
В клясі Р-1500	на $1500	20
В клясі Р-2000	на $2000	12
В клясі Р-2500	на $2500	2
В клясі Р-3000	на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	2,529
В клясі Е-1000	на $1000	944
В клясі Е-1500	на $1500	16
В клясі Е-2000	на $2000	7
В клясі Е-300	на $3000	1

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,901
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,602
В клясі W-1500	на $1500	34
В клясі W-2000	на $2000	17
В клясі W-2500	на $2500	[illegible]
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-ріжні суми		92

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	188
В клясі Т- 500	на $ 500	3,800
В клясі Т- 750	на $ 750	561
В клясі Т-1000	на $1000	8,363
В клясі Т-1500	на $1500	197
В клясі Т-2000	на $2000	54
Разом		31,566

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ.

В. 5. Гарлов Юрій.
В. 7. Ріфон Дмитро.
В. 20. Красіцький Ірина Анна.
В. 33. Лучин Лорейна Іванна.
В. 38. Баран Катерина, Лошичак Марилина.
В. 39. Герчак Михайло Йосиф, Герчак Тома Іван.
В. 52. Кмон Річард Фредерик.
В. 55. Джиксон Джеймс А.
В.57.Чубак Бобій 2.
В. 58. Онищак Михайло А.
В. 75. Верес Фредерик Петро, Верес Сандра.
В. 90. Лупацій Ілько мол.
В. 94. Брикс Кароля Кей.
В. 104. Зельвак Михайло.
В. 119. Варшо Чарс, Варшо Патрися Анна, Варшо Стефан.
В. 132. Хочінський Грогорій Йосиф, Хочінський Ольга Іванна, Енглерт Алвін Іван, Енглерт Едвіна Марія, Енглерт Ілойза Анна, Енглерт Ева, Енґлерт Йосиф С., Енґлерт Рута М., Кушіцький Стефан Йосиф, Маршалик Роналд, Проць Джійна, Смолінська Перла.
В. 155. Сасада Варвара, Сасала Стефан мол., Тімко Бабянка Маґдалена, Тімко Григорій мол., Воробель Роналд Іван.
В. 157. Зварич Григорій Герман.
В. 170. Галайко Віра Дайана.
В. 174. Ковалик Патрися Джійна.
В. 200. Ватс Роджер Вейн, Петришин Анна П.
В. 204. Чофей Ґерій.
В. 206. Косюк Леслій Анна.
В. 207. Рева Яків, Рева Павло, Рева Павлина, Рева Василь.
В. 213. Захарійчук Василь, Захарійчук Оксанна.
В. 217. Довгій Володимир, Гунзек Михайло, Бонашевський Михайло Іван.
В. 219. Линч Патрися Олеся, Арґаст Юрій Едвард.
В. 221. Чаврет Маріянна Патрися, Ольшанський Елисавета Анна, Ольшанський Теофіль.
В. 223. Борис Анна, Борис Семен.
В. 230. Нагій Катлійна Марія.
В. 252. Гілдебрандт Роберт С. мол.
В. 258. Головецький Евген Михайло.
В. 261. Смереський Стефан.
В. 271. Кнап Юрій.
В. 274. Василко Ґлорія, Товарницька Іванна, Товарницька Маріянна, Товарницький Володимир.
В. 276. Прокоп Мирон Евген.
В. 277. Лемеґа Іван Василь, Стефанів Андрій Вол., Лемеґа Олеся Дорота.
В. 281. Левін Річард.
В. 283. Курей Денис Михайло, Ористян Авдрій Іванна, Христина Роберт Вілям, Чорній Дженета, Чорній Іван мол., Чорній Юлія, Ористян Джудит Катерина, Саварин Річард А., Шакальський Михайло, Шакалська Дорота, Шакальський Рудолф.
В. 286. Заканич Стефан.
В. 292. Мич Володимир.
В. 316. Велч Дженис Ленора. Білик Михайло Микола, Бойко Олися, Лаврів Евдокія Стефанія, Марцінковський Джеймс, Мик Петруся Марія, Панчишин Марлина Джойс, Родак Михайло, Ухаль Роберт Михайло, Урбан Ненсій Іванна.
В. 317. Пістон Олена Джойс, Пістон Роберт М., Пістон Розмарія
В. 330. Павловський Іван.
В. 343. Ганущак Розалія, Секель Шірлій Анна, Сипяи Анна Катерина.
В. 348. Тарнавський Доналд, Тарнавська Наталія.
В. 341. Вівчарук Лидя Донна 2, Вівчарук Галя Маруся 2, Гладиш Надія Олеся, Бенюк Зофія, Бенюк Григорій, Примак Володимир Едвард. Свинарчук Елисавета М., Войтович Володимир Г., Заворотюк Марія, Заворотюк Михайло Г., Ярема Богдан Йосиф, Ярема Леся Юлія.
В. 361. Януш Олена 5, Швайка Ґералдина Ярослава, Шлос Реймонд, Шлос Тома, Чепак Джійна А., Чепак Маріянна А., Палеґа Кенет, Дмитерко Іван Богдан.
9. 378 Бабиш Катерина Марія, Бабиш Долореса Рута, Бабиш Ґлорія Ґейл, Бабиш Іванна Марія.
В. 403. Пиш Варвара Анна.
В. 413. Давис Катлина, Паскович Алберт.
В. 414. Воленець Елисавета.
В. 421. Молтроп Филис Вайола.
В. 432. Сабат Леся Дженій, Біґун Ростислава Анна.
В. 458. Овчарчин Ярослав, Кварц Іван.
В. 461. Тесля Евген, Федак Василь Григорій.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 1. Барна Анна Олена, Барна Сандра Джійна.
В. 76. Ветровський Володимир.
В. 83. Несторик Катерина Іванна.
В. 94. Стефуник Марія Анна.
В. 200. Щісловський Катлійна М.
В. 219. Озґа Михайло, Озґа Ольга, Озґа Петро мол.
В. 402. Потоцький Микола, Потоцька Зофія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 393. Баковська Ірина Анна.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 58. Іваськів Роберт.
В. 413. Буган Вілям.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 5. Врублевська Дженета, Врублевський Мелвін.
В. 51. Моркан Юлія.
В. 78. Косінська Марія.
В. 94. Бабюк Михайло мол.
В. 113. Клим Антін, Клим Іван Р.
В. 139. Капустяник Олекса.
В. 159. Слаґан Розалія, Слаґан Микола, Слаґан Олена, Слаґан Дорота, Слаґан Олекса, Слаґан Ксеня.
В. 164. Ґрищук Вілям, Зинич Анна.
В. 211. Ґриґас Йосиф, Ґриґас Марія.
В. 223. Поточко Петро мол.
В. 361. Бойко Анна, Рибіцька Наталія.
В. 378. Лія Юлія Н.
В. 388. Косик Вілям мол., Косик Володимир Г.
В. 396. Кравець Маріянна.
В. 430. Попяк Іван.
В. 468. Казанівський Олекса, Семкоф Силвія Анна, Семкоф Ольга Геня, Швець Анеля, Швець Михайло.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 177. Мостенський Борис Атаназій.
В. 210. Баковська Ірина Анна.
В. 456. Скавретко Іван 2.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРИШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.

В. 55. Лос Вінцентій.
В. 74. Маланяк Ольга.
В. 76. Стиранець Михайло.
В. 85. Бадай Іван.
В. 121. Іванців Володимир, Іванців Ірина, Мокрій Андрій.
В. 140. Нановська Розалія.
В. 155. Мручак Стефан.
В. 178. Петрів Володимир.
В. 201. Юсила Микола.
В. 220. Гладка Ірина.
В. 230. Філь Юрій.
В. 243. ... Елисавета, Завідовський Тома, Завідовська Павлина.
В. 260. Юлан Юлія.
В. 271. Цуцик Микола, Рущак Анна.
В. 280. Козуб Аґнеся.
В. 290. Цілінський Едвард.
В. 293. Валорний Володимир.
В. 352. Жуль Іван.
В. 369. Мала Катерина.
В. 373. Мартінюк Володимир, Коковрудз Текля.
В. 375. Толочко Стефан мол.
В. 383. Шевчук Іван.
В. 387. Кузик Анна.
В. 413. Буган Дженета.
В. 418. Громчак Олена.
В. 429. Перковський Михайло, Подоляк Анна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 58. Іваськів Роберт.
В. 413. Буган Вілям.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 112. Тимок Олена.
В. 459. Бордун Вілям мол.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1943 року було в У. Н. Союзі дітей членів	10,245
В місяці листопаді 1943 р. принято нових	150
В місяці листопаді 1943 р. принято наново	13
В місяці листопаді 1943 р. принято з переступними листами	1
В місяці листопаді 1943 р. принято з інших кляс обезпеч.	2
Разом	10,411
В місяці листопаді 1943 р. суспендовано	31
В місяці листопаді 1943 р. відійши з переступ. листами	4
В місяці листопаді 1943 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	34
В місяці листопаді 1943 р. відійшли до інших кляс обезпечення	2
В місяці листопаді 1943 р. відійшли зо зворотом у готівці	—
В місяці листопаді 1943 р. відійшли на виплачене обезпеч.	
В місяці листопаді 1943 р. відійшли на безплатне продовження	—
В місяці листопаді 1943 р. померли	2
Разом	73
З кінцем місяця листопаду 1943 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	10,338

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі	на $500	4.971
В 2-гій клясі	на $400	1.441
В 3-тій клясі	на $100	2,146
В клясі 4Р	на $ 250	25
В клясі 4Р	на $ 500	760
В клясі 4Р	на $1000	148
В клясі 5Е	на $ 250	143
В клясі 5Е	на $ 500	580
В клясі 5Е	на $1000	124
Разом		10.338

З кінцем місяця листопаду 1943 р. в У. Н. Союзу було всіх обезпечених — 41.904

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1943 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут орґанізації; інакше, вони будуть позбавлені всіх [illegible] і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які вродовж листопаду 1943 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

(Докінчення зі сторони 5-тої.)

все срібло держать у кредесах.

Ще нині зачаївся Івасько в корчах, що то є в лікаря в огороді за кльомбами. Розглядається, що теж довкола діється. А діється: нянька до городу вийшла на прохід із пятилітнім буржуйчиком. Похожає собі нянька стежечками, а хлопчик по городі бігає, забавками бавиться. А забавок тих має, що аж гей: ляльки, ріжні цяцьки до накручування, льокомотиви... А одна забавка навіть дуже цікава — фуркало (дзиґа) чи щось. Накрутити його — гуде страшно та само по землі крутиться, наче каруселя.

І так Івасько ця іграшка зацікавила, що малощо з корчів не вибіг. Ледви здержався.

— Певно не з усієї сили — думає — крутять ті дурні. Колиб із усієї сили — то раз би скоро бігало.

А нянька зіпріла на сонці, лінується, вважаєте, крутити.

— Крути, крути, скільки дається — говорить до себе Івасько. — Крути, дурна... Щоб тебе чорт...

Пішла нянька з хлопчиком. Виліз і Івасько з корчів. Увійшов на подвіря, розглянувся що й як. Все, будь що будь, треба знати: де комин, а де теж, узагалі, кухня. Потім у кухню зайшов. Спитав, чи не потребують якої помочі. Сказали, що не треба. — Забирайся, — повідають — ще що стягнеш тут! По очах пізнати.

І їх правда була: вгадали, песька їх мати — вкрав Івасько сокиру, як виходив із кухні. Хай не викликають вовка з ліса.

На другий день Івасько знову положився в корчах. Лежить, роздумує, як почати.

— Влізти треба — думає — крізь вікно. У гостинну. Коли сьогодня вікно зачинене, не шкодить. Підіжду. Може завтра забудуть замкнути. Ще не горить.

Що ночі підходив Івасько до дому, пробував вікно — чи не подасться. За тиждень подалося — забули зачинити.

Скинув Івасько блюзчину для вигоди, вспокоїв бурчіння в жолудку та вліз.

— В ліво — думає — стіл, вправо кредeнс. Срібло в кредeнсі.

Вліз Івасько до кімнати — темно. Хоч навіть ясно, та в чужих апартаментах тяжко розізнатися. Помацав Івасько руками — кредeнс, чи що. Відчинив шуфляду. Дрібнички в шуфляді — сміття — діточі забавки. А хай це грім! Справді: ляльки, пружинові цяцьки.

— Ех! — подумав Івасько. — Не там я, далебі, вліз. Нішо іншого, лише я всадився у діточу кімнату. Сотило їх...

Аж руки Іваськові опали. Хотів, уважаєте, йти у сусідню кімнату — боїться. Плян йому покрутився. Ще готов на лікаря впасти — а той з привички операційним ножем по ньому переїдеться.

— Ех — думає — погано! Бодай ті забавки заберу собі. Таж забавки також коштують.

Взявся Івасько забирати зі шуфляди забавки — а тут фуркало попало йому в руки. Те саме, що то його якось тут пускали в саді.

Усміхнувся Івасько.

— Те саме, — думає — пущу, далебі, потім. Конче на всеньку пружину пущу. А теперечки треба спішитися, товариші.

Став Івасько спішитися, трутив щось, вдарило об долівку.

Дивиться: а тут — на ліжку — хлопчина ворухнувся. Станув. Іде. Йде до нього босий.

Стуманів Івасько спочатку.

— Спи, сказав. — Спи, до чорта!

— Не руш! — крикнув хлопчик. — Не руш забавок!

— Йой, — думає Івасько — ще можна напитати собі біду.

А хлопець верещить, розплакався.

— Спи, смаркачу — повідає Івасько. — Роздушу тебе, наче вош!

— Не руш! То мої забавки...

— Брешеш, — каже Івасько та ховає забавки в мішок — були, щоправда, твої, а тепер пиши: пропало.

— Що?

— Пиши, повідаю, пропало.

Викинув Івасько мішок крізь вікно тай сам вискочив. Та якось зле вискочив — у груди вдарився.

— Ех, — подумав — до чорта, таж це чахотки можна набавитися.

Присів Івасько на кльомбі, потер груди, відсапнув.

— Утікати — думає — треба мерщій.

Закинув мішок на плечі, хотів утікати, а тут фуркало нараз пригадав собі.

— Гов — повідає Івасько — де фуркало, Чи не забув я припадково фуркала? А хай це!

Помацав по мішку — є. Вийняв Івасько фуркало. Рад би накрутити, хвилюється.

— Нумо, — думає — попробую, накручу.

Накрутив на всеньку пружину, пустив. Біжить фуркало, посвистує.

Розсміявся Івасько. Аж на землю кладетьси від сміху.

— Так, — думає — коли пустити на всеньку пружину. А то раз!

Не докрутилося ще фуркало до кінця, аж тут нараз із хати почулися крики:

— Злодій... Держи злодія!

Зірвався Івасько, хотів утікати — аж тут хтось тарах! його по голові. Та сильно не вдарили. Невправно. Бухнув, щоправда, Івасько на землю, та зараз і зірвався.

— Палицею — думає — вдарили, чи щось. Палицею напевно, або мотузом.

Побіг Івасько, рукою голову заслонює.

Перебіг з версту, пригадав собі: блюзу забув.

Мало не розплакався Івасько з люти. Присів у рові.

— Ех, — думає — погано. Треба змінити звання. Нічого не варта це звання, гірше ніж попереднє. Останню, вважаєте, блюзу втратив я. Пристану хіба до грабіжників. Хай це чорти!

І пішов Івасько до міста.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯКСЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

ДИВНИЙ РІЗДВЯНИЙ ЗВИЧАЙ можна бачити в швайцарськім кантоні (стейті) Апенцель-Авсер-Роден в навечеря Нового Року. Молодіж одівається в дивні костюми, з ярмами, обвішаними бронзовими дзвіночками. На головах мають покривала, що, на думку швайцарців, мають біблійне походження. Вони ґрають спеціяльну святочну драму, за що дістають заплату, за котру вони потім справляють собі вечеру.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ.
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН.
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН,
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.
РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
4101 N. Monitor, Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУЛА
1506 Parent Ave., Windsor, Ont., Canada.
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
1323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ГЕНОВЕФА ЗЕПКО,
887 Boulevard St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
72-50 Manse St. Forest Hills, L.I. N.Y.
АНТІН ШУМЕЙКО,
25-50 — 30th Rd., Long Island City 2, N. Y.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
1504 E. 173rd St., Cleveland, Ohio
ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННИЙ ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

TEXT OF RESOLUTION OF UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA PROVIDING FOR UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE FROM JANUARY 18, 1944 TO APRIL 15, 1944; GOAL—$5,000,000.00.

Unanimously passed at meeting of Ukrainian Congress Committee on December 4, 1943 at Hotel Pennsylvania, New York City

WHEREAS, it is the supreme duty and privilege of every American citizen to support his government in the present titanic struggle to maintain liberties and rights of a free people; and

WHEREAS, the people of the United States of America, together with the peoples of the Allied Nations engaged in the present global struggle for the survival of democracy, and the preservation of the inalienable rights of mankind—as pronounced by our President in the Atlantic Charter—must match our every resource with that of the enemy, before complete victory is won and a just and lasting peace is assured; and

WHEREAS, our government is about to launch the Fourth War Loan, the purpose of which is to provide the means to assure victory over our foes, and to destroy forever all future menace of usurping and enslaving dictatorships; and

WHEREAS, we Americans of Ukrainian origin, are one in purpose and determination, one in spirit and mind with our government, for complete overthrow of our enemies; therefore, be it

RESOLVED: That we, Americans of Ukrainian descent, officers and members of the Ukrainian Congress Committee of America, assembled at a regular meeting of the Committee, held in New York City on this fourth day of December, 1943, do hereby solemnly pledge our full support in the new War Bond campaign about to be launched by the government; and be it further

RESOLVED: That to implement the above pledge we shall—with the cooperation of the Treasury Department and the support of Ukrainian American fraternal societies, churches, building and loan associations, and various other organizations—conduct a special Ukrainian American War Bond Drive from January 18, 1944 to April 15, 1944; and be it further

RESOLVED: That the Ukrainian American War Bond Drive shall have as its goal the sum of $5,000,000 in War Bond purchases; and finally be it resolved

RESOLVED: That a true copy of this resolution, duly signed, be spread upon the Proceedings of this Meeting and furthermore that a true, sighed and sealed copy of this resolution be addressed to the Secretary of the Treasury of the United States, the Honorable Henry Morgenthau, Jr., to be used, if he so desires, to stimulate the sale of the Fourth War Bond Drive, and for public record.

Following the passage of the above resolution, the following committee was established to conduct the Ukrainian American War Bond Drive under the auspices of the Ukrainian Congress Committee of America:

Walter Gallan, L.L.D., Chairman

Ukrainian National Ass'n, Inc.:
Nicholas Muraszko, President
Roman Slobodian, Treasurer
Dmytro Halychyn, Secretary
Dmytro Kapitula, Auditor

Providence Association of Ukrainian Catholics in America:
Rev. Walter J. Bilynsky, President
Anthony Curkowsky, Rec. Sec'y
Eugene Rohach, Fin. Secretary
John Borosiewicz, Treasurer

Ukrainian National Aid Ass'n:
Wasyl Shabatura, President
Michael Dutkewich, Sec'y & Treas.
Rev. Leo Wesolowsky, Auditor

Ukrainian Building & Loan Ass'n, Philadelphia (Issuing agent):
Michael Dubas, President
Mrs. Helen Stogryn, Vice President

Ukrainian Saving Company, Cleveland (Issuing agent):
William Wolansky, President

American Ukrainian Building and Loan Association, Newark:
William Choma, President
Peter Czap, Secretary

STATE CHAIRMEN:

Illinois:
Roman J. Smook, Esq., Chairman
Eugene Komanyshyn, Co-Chairman

Connecticut:
Miss Anastasia Kurdyna, Chairwoman
John Selemen, Co-Chairman

Massachusetts:
Nicholas Dawyskyba, Chairman

Michigan:
Rev. Dr. Stephen Chihansky, Chairman
Ambrose T. Kibsey, M. D., Co-Chairman

New York:
Peter Zadoretzky, Chairman
John Andrushin, Co-Chairman

New Jersey:
Very Rev. Vladimir Lotowycz

Ohio:
John Tarnawsky, Esq., Chairman
Miss Genovieve Zepko, Co-Chairwoman
Dmytro Shmagala, Co-Chairman

Reporting & Issuing agency:
Ukrainian Building & Loan Ass'n,
847 North Franglin Street
Philadelphia, 23, Pa.

ЗАПРОШЕННЯ
до передплати „Свободи" на 1944.

Наш нарід в Америці зжився з „Свободою", а „Свобода" з ним. Цеж уже 51 років разом співпрацюють, підносячи наше громадянство культурно, економічно, організаційно та політично щораз вище вгору. Загальне добро та оборона української збірноти в Америці перед наступом ворожих сил, перед клеветами і напастями, були завжди одним з головних завдань „Свободи", як теж обслуга громадянства потрібними йому інформаціями, радами і вказівками.

Шукаючи більше передплатників, пригадуємо Громадянству, що:

Свобода є найстаршою трибуною вільної й незалежної української думки, опертої на засадах та ідеалах вільної Америки;

Свобода це єдиний свобідний український щоденник поза межами України;

Свобода, попри американські та світові новинки, подає найбільш вичерпуючі вісти про долю й недолю українського народу;

Свобода, як орган Українського Народного Союзу дає точні інформації, як користати з добродійств цієї найстаршої організації, а при помочи спеціяльного видання в англійській мові, а це **UKRAINIAN WEEKLY,** виховує нашу молодь на добрих громадян Америки, зберігаючи теж серед молоді традицію української культури і призвичаюючи її цінити осяги її батьків в Америці;

Свобода є найбільш поширена українська ґазета в Новому Світі, а тому і формує світогляд всієї громади в її діяльности для добра Нової та Старої Батьківщини;

Свобода є найдешевшим українським часописом і її передплата така:

В Злучених Державах:		В Джерзі Сити і Канаді:	
На рік	$7.00	На рік	$10.00
на пів року	$3.75	На пів року	$ 5.25
На три місяці	$2.00	На три місяці	$ 2.75

З огляду, що Новий 1944. рік буде сподівано рішальним в історії всього людства, а зокрема заважить на будучности Америки та на долі українського народу, поширення Свободи між усіми громадянами українського походження являється життевою справою всієї збірної Української Громади.

Тому відновіть передплату і придбайте „Свободі" нових передплатників.

Листи, чеки й моні ордери виписувати на імя **SVOBODA** і висилати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

При цій нагоді пригадуємо Громадянству, щоведеться збірка „Ювилейний Дар Свободі" — в доказ доцінювання громадянством видавання ось цього українського щоденника.

Проф. Микоа Чубатий.

Хам та Яфет на американській землі

Вячеслав Липинський, один з найбільше талановитих українських істориків останнього періоду та пронизливий дослідник громадського життя серед українського народу, написав світлу розвідку під заголовком „Хам та Яфет". Свою розвідку опер він на біблійнім оповіданні про синів Ноя, Хама та Яфета. Праотець роду людського Ной, що остав по потопі світа, не знаючи сили соку з виноградного овочу, впився. Тоді один із його синів Хам став насміхатися з батька, другий син Яфет побачивши це, скартав Хама за його хамство, накрив батька та пильнував аж батько прокинеться зі сну. Тим способом Хам став праотцем всякого хамства на світі, Яфет став праотцем всякої громадської моралі.

Хам це така істота людська, що має до основ упідлену душу. Вона не вміє цінити, нічого, що святе та ідейне. Для Хама й найбільша посвята для ідеї нічого не варта, коли вона йому не приносить безпосередньої користи. Хам не вміє цінити посвяти противника, він спосібний оплюгавити й найбільший героїзм, коли цей героїзм належить до людини противного табору. З Хамів саме набираються усі ренеґати світа, усі пятикольонники власного народу, бо тільки вони спосібні оплюгавлювати усе, що є з тої крови, з того роду, з якого й вони походять. Чесний противник сам бридиться такої роботи, тому до неї наймає хама. Хам як вже в своїй основі упідлена душа не признає ніякої етики у боротьбі, у нього повний духовий большевизм.

Іншого духового наставлення Яфет та його духові нащадки. Яфет признає у цілому громадському житті якісь засади етики. Він вміє оцінити героїзм та посвяту не тільки власних земляків, але навіть противників. Духовий нащадок Яфета склонить голову навіть перед таким противником, що борючися проти нього завдав йому болючі удари, коби тільки боровся чесно та по лицарськи. На духових елементах Яфета збудована ціла громадська етика народів Европи та західної гемісфери. Чесна боротьба, „фер плей", віддання пошани посвяті та спосібности противника це засада анґльосаського спортсменства; це, зрештою, теж засади цивілізації Европи.

Підступ та хамство криється в нетрах степів Азії. І тільки на таких етичних фундаментах хамства міг появитися в останніх роках нашої історії Перл Гарбор, підступний напад на противника без упередження. Та чесна боротьба з противником це прастара прикмета українського народу від тисячі літ. Уже найстарша українська літопись Нестора записує про нехрещеного ще князя Святослава, батька Володимира Великого, що йдучи на противника він його повідомляв наперед післанцем: „Іду на вас". Елементи хамства азійських степів, підступного та неетичного войовання чужі українському народови, вони в Україну імпортовані з чужини.

Воно розмножилося серед пошукувачів легкого хліба в Америці, на жаль також українського походження, що нанялися на службу ворога українського народу в Европі. Та запанує громадське хамство у світі, так кінець нашій цивілізації.

Ніхто хиба не сумнівається, що хоч червона Росія є противником українського визволення і самостійної України, то проте небагато є таких між українцями, що не віддалиб пошани героїзмови червоної армії, чи патріотизмови московського цивільного населення. Українці мають так само подив і для посвяти польського запілля, хоч це теж противник українського народу. Так воно **мусить** бути між цивілізованими людьми, коли має бути **збережена** громадська етика **новочасної** цивілізації, а між людьми не має запанувати степове азійське **хамство**. Та не таких засад тримаються червоні нащадки Хама українського роду. Спосібність задемонструвати свою духовість дала їм смерть Степана Бандери.

Дісталася до Америки в останних днях вістка, що в німецькім концентраційнім таборі згинув Степан Бандера, бувший краєвий командант українських націоналістів на Західну Україну. Згинув в таборі концентраційнім з рук націстів таким самим способом, як гинули тисячі найкращих оборонців демократії та з тої самої націстичної руки. **Чому згинув? Річ природна, що не за службу націстам, а тільки за щось противне; видно, що був націстам небезпечним, коли вважали потрібним його зглядити зі світа.**

Можна було не погоджуватися з працею націоналістів на Західній Україні, а говорю тільки про тих, краєвих націоналістів, яких я знав. Можна їм було багато закидати річей, як на ділі закидало їм багато споміж старшого громадянства, одначе й найбільше непримирімі противники націоналістів в західній Україні, стопроцентові леґалісти, не сумнівалися в глибоку ідейність багатьох приклонників того українського руху, що мав між собою людей, що положили або й готові були кожної хвилини положити своє життя за висвободження України з рук кожного окупанта. Деякі постаті як Бесарабова, Білас, Данилишин перейшли до нової української історії з печаттю героїзму та найвищої посвяти. Багато націоналістів заломлювалося при зустрічі з дійсністю поліційного слідства, але були і такі, що своєю характерністю викликували подив земляків та пошану противників. До тих останніх належав теж Сте- Степан Бандера, засуджений в процесі за вбивство Перацкого на досмертну тюрму. Саме постава Степана Бандери на процесі Перацкого вводила в подив його противників, здобувала для нього пошану. Продовж цілого слідства, ні теж на самім процесі, ні на один момент він не заломився, ні одним словом не пошкодив товаришам, цілий процес виказав, що це людина ґранітного характеру та необмеженої посвяти для справи визволення України.

Війна 1939 року, наїзд націстів та тодішніх їхніх союзників, російських комуністів, на Польщу та витворений хаос звільнили Степана Бандеру з найтяжчої тюрми в Польщі — Свенти Кшиж. Схоронившись перед наїздом червоних на Західну Україну, Степан Бандера уратував життя, але з цього не виходить, щоб став на службу націстам. А видно це з цього, що як тільки німці виперли большевиків зі Західної України, він реклямує право українського народу до тої землі та проголошує у Львові українську державу, кидаючи тим теж визов новому окупантови України, себто націстам. Бандера зробив це, що найшло апробату цілого українського населення західної України устами її найбільшого авторитету Митрополита Андрея. Крок Бандери це був перший визов українців кинений націстам та їх плянам робити з України кольонію.

Тямити треба, що це були часи, коли могло многим здаватись, що німецька военна машина — непереможна. Так міг навіть думати і Степан Бандера, а проте, всупереч волі німців, проголошував українську державну владу, владу господаря цеї землі та установляв власний український уряд. Зробив те, що зробилаб кожна ідейна українська людина, що до глибини душі вірила в слушність права українського народу бути власним господарем на рідній землі.

Та німці мали інші пляни щодо Галичини, де саме проголошено українську владу. Вони влучили її до польського генерал-ґубернаторства та чекали на польського Квіслінґа, якому внагороду за зречення західної Польщі віддалиб ось ту українську Галичину. Отже виступ Степана Бандери проти потужного націзму був визовом німецьким плянам, за що сам Степан Бандера та члени його уряду дісталися до концентраційного табору. Прихильники Степана Бандери пішли тоді у підпілля та стали дальше поборювати німецьку окупацію.

Чому саме тепер німці покінчили з Степаном Бандерою? Очевидно, що тепер, коли хитається їхня окупація на всіх загарбаних землях Европи, вони побоювалися, що Бандера може втечи з табору та енергічніше повести проти німців підпольну роботу. Іншого вияснення хиба не можна мати. За таку поставу особа Бандери мусить у людини зі західним способом думання викликувати тільки пошану. Так само, як його постава на процесі Перацкого викликувала для його особи пошану збоку багатьох поляків, що хоч поборювали українське підпілля, то проте виділи в нім чесного противника. Це є думання по засадам европейської цивілізації. Та читайте згадку про смерть Степана Бандери у червоній пресі в Америці, писаній українськими словами, а будете мати прикладну науку, як виглядає в щоденному житті громадське хамство. Варто це читати на науку та осторогу тих українських людей, що даються баламутити нащадкам Хама, Нойового сина з часів по потопі світа.

Пайкування

Консервовані харчі.

На такі харчі, що переховуються в бляшанках, а саме: городина, зупи, овочі й овочеві соки, повила, смажені овочі, мармоляди, конфітури, сушені овочі, заморожені сливки, родзинки — на це все треба вживати пайкових значків зеленої краски Ді, Е, Еф, (D, E, F), до 20. січня 1944 р. Ці значки найдете в пайковій книжечці ч. 4.

Мясива і товщі.

Тут треба зарахувати теж і масло, сир, рибу в бляшанках, конденсоване й випаруване молоко. Для таких харчів треба вживати пайкових значків Ел, Ем, Ен, Пі, і Кю (L, M, N, P, Q) з пайкової книжечки ч. 3. ще до 1. січня 1944 р. Пайковий значок Пі (P) починає набирати сили з днем 26. грудня, Сі (C) з днем 2. січня 1944, а Ті (T) з днем 9. січня. І всі вони важні до 29. січня. Коли хто з консументів принесе до крамниці кухонні товщі, дістане по 4 центи за фунт, а крім цього ще 4 червоних точок („пойнтів").

Цукор.

Значок ч. 29. з пайкової книжечки ч. 4. має значіння для закупна 5 фунтів цукру до 15. січня.

Взуття.

Значок 18 з книжечки пайкової ч. 1 і „Літаковий" значок ч. 1 з книжечки ч. 3 є наявне важні для закупна одної пари взуття.

Земний олій на топливо.

Купони „період" 1" і „період 2" на огрівальний сезон 1943—1944, мають значіння 10 ґальонів за кожен. Значок „період 1" вигасає на 3. січня, а значок „період 2" вигасає на 7. лютого.

Ґазоліна.

Всі купони А важні до закупна 3 ґальонів олію. Купон 8 в книжечці А вигасає з днем 8. лютого 1944 р. Тепер видають книжечки Бі ту (B-2) з купонами на милі по 5 ґальонів. Це не є збільшення пайку! Бі, Сі (B, C) і B-1 та C-1 купони важні до закупна 2 ґальонів. Купони ТТ важні на 5 ґальонів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Не забуваймо за тих, що ждуть від нас допомоги.

Як тільки війна скінчиться, то зачнуть доходити до нас благання помочі від наших рідних. Війна з Гітлером велася досі у цілій силі найдовше на українських землях і там далі ведеться, а це означає, що Україна вийде з війни найбільше знищеною і голодною. Ось це треба нам, всім мати на увазі вже тепер і вже тепер приготовляти поміч, яку треба буде дати, як тільки буде можливість її вислання на Україну. Треба отже збирати гроші, як і треба збирати одежу, як це робить Українська Організація Негайної Помочі, що істнує в Ню Йорку під числом 423 Іст девята вулиця. Вона докладає труду, щоби призбирати дещо на ту хвилину, коли до нас дійде голос плачу і розпуки знищеного українського народу. Памятаймо, що це ми перші повинні взятись за ратунок цього народу, бож ми з нього походимо. А теж і тому, що він показав перед цілим світом, як високо він цінить свободу і ті ідеали, що ми їх так високо цінимо в Америці. Булоб добре, а то й доконче побажане, щоб наш загал в Ню Йорку більше зацікавився згаданою вище орґанізацією, ставав її членами, та допомагав у збірці одежі й грошевих датків. Піддержім добру і гуманітарну роботу.

Тимко Милещук.

ПІДЗЕМНІ ОРҐАНІЗАЦІЇ НЕ ХОЧУТЬ ПЕРЕДВОЄННИХ ПОРЯДКІВ В ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Наспівша до Лондону підземна польська преса пише, що підземні польські орґанізації визнають польський уряд в Лондоні і кажуть, що як скінчиться війна і він поверне додому, то вони будуть його попирати і співпрацювати, але цей уряд повинен здати собі справу, що про передвоєнні порядки в Польщі треба забути. Польща має бути народною, в якій не повинні процвитати тоталітарні тенденції. Польський нарід воює за кращу Польщу, як та, що була перед війною. Політичний устрій в повоєнній Польщі мусить бути на сто відсотків демократичний і справедливий.

В першу чергу, пише підземна польська преса, треба перевести аґрарну реформу і дати нагоду безземельному селянству набути землі. Не може бути, так, щоб одна людина мала забагато землі, а друга безземельна, щоби була в неї наймитом. Такі порядки вже належать до минувшини. Польські великі землевласники мають розпарцелювати свої фільварки між селян.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТРІЧА ДВОХ БРАТІВ СЕРЕД КУЛЬ.

Хочу написати про цікаву подію, що відноситься до синів нашого члена з 120 відділу У. Н. Союзу, гром. Т. Вітушинського. Три його сини, Осип, Ілля та Стефан, служать в збройних рядах Дядька Сема. Осип при радіо, Ілля при летунстві, а наймолодший Степан в маринарці. Осип і Степан як пішли до армії, то ще не були ні години в домі, бо находяться дуже далеко. І Бог знає, чи і коли прибудуть... Та те, про що хочу згадати, є стріча двох братів підчас битви на Пацифіку. І один не знав за другого, що вони так близько себе. Чого то в війні не буває!

Союзовець з Аліквіпа, Па.

В РУМУНІЇ ІСТНУЄ ПІДЗЕМНА ПРЕСА.

АНКАРА, Туреччина, (ОНА). — Повернувший з Румунії турецький подорожний оповідає, що в Румунії вже появилися нелеґальні ґазети. Їх можна дістати кожного ранку, і то не далеко, в глухому місці за містом, але таки під носом поліції. Підземна преса атакує уряд за те, що він служить німцям і пише, що як скінчиться війна, то теперішні правителі будуть поставлені на суд за зраду свого рідного краю.

ЛЕГКА ДОСТАВА.—Американські вояки заняли оноді побережжя острова Макина, одного з групи Гилберта. По заняттю з корабля доставлено більшу скількість припасів у металевих бочках. Бочки просто стручувано з корабля в воду, а самі хвилі вже несли їх до берега. При березі стояли вояки й тільки їх направляли на належне місце.

НІМЦІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ АВСТРІЙЦІВ.

БЕРН, Швайцарія, (ОНА). — З Відня надходять вістки, що німці збільшили там військову залогу і поліцію. З Берліна прибуло велике число гестаповців, які негайно почали ділати і замкнули в концентраційні табори всіх підозрілих австрійських патріотів. Німці бояться підземного руху і стараються зломити його. Кажуть, що ґестаповці роблять напади на доми бувших членів поступових австрійських організацій і робітничих провідників.

Роблять це тому, що від того часу, як фашисти в Італії провалилися, в Австрії почався рух за відреставруванням державної незалежности. Віденці почали організуватися і тайні товариства сьогодні находяться майже у всіх кварталах. Провінція також не спала. Австрійські патріоти наслідують югославських партизан і саботують воєнні зусилля де і як тільки можуть. Німецька преса доносить, що в многих сторонах на залізницях найдено зірвані рельси і підміновані мости, а фабричні робітники відмовляються працювати понад час і читають нелеґальну пресу. Ґестаповці найшли у Відні велику кількість заборонених радіоапаратів і нелегальної літератури.

Біженці, що два тижні тому перейшли швайцарську границю оповідають, що в Австрії німці не мають ніякої популярности і віденці вже цілком прилюдно говорять і питаються, коли нацисти вже будуть з Австрії забиратись.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧІСТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 21. грудня 1943. року помер по довгій недузі член Бр. св. Михаїла, від. 90 У. Н. Союзу в Централія, Па.,

ІВАН ЧЕПА, ст.

Покійний походив зо села Вижлова, пов. Сколе, Галичина. До Союзу вступив у 1918 році. Був кілька літ касієром відділу. Полишив у смутку жену Анастазію і чотирох синів: Теодора, Михайла, Стефана і Івана. Трьох з них служать у війську. Також дві дочки: Марію і Анну.

Похорон відбудеться в суботу, 25. грудня, в годині 9. рано.

Просимо всіх членів і знайомих ззяти участь у похороні.

В. Й. П.! І. Лупацій, секр.

Михайло Козирев.

Справи космічні й земські

Не хочеться вірити, як багато зацофаности можна ще нині найти серед простого народу. Візьмім наших братів, робітників. Є, щоправда, між ними мудрі люди. Одначе є теж йолупи. А ті страшно твердолобі. Можеш робити, що хочеш, такий тобі не зрозуміє попросту нічого й останеться дурнем, як і передше. Культура й освіта — напримір — це певно річи дуже пожиточні. Поважні річи, сказав би я. Багато людей морочить собі тим голову. Цеж не жарти. Багато ночей — можна сказати — не сплять, щоби своїх братів, працюючі маси, повчили та просвітили. Вмію це оцінити. Коли зайду до клюбу, то знаю, який мій обовязок. Сяду собі на своє місце тай сиджу собі гарненько спокійно. А вони мені дають відчити, освітлюють усякі можливі галузи знання наче ліхтарнями. Або співають щось революційного, або хтось каже щось повчаючого знаю: слухають люди, тому я також слухаю пильненько. Часом воно дуже мучить. Та ти того не смієш дати знати по собі. Коли мусиш позіхати, то зробиш найкраще, коли обережно обернешся, щоби бесідник того не запримітив. Мусиш також тямити все і ти тут на те, щоби дістати образування, а при цьому це нічого не коштує. Одначе багато людей того не розуміє.

Мій приятель Ґребешків, товариш із фабрики, здається, не всилі нічого зрозуміти. Раз сиділи ми разом у клюбі. Був гарний вечір. Не такий про міжнароднє положення, лише справжній, живий вечір. Предсідник клюбу сказав: „Нині є вечір питань і відповідей. Можете завдавати які хочете питання, а оцей тут товариш на все відповість вам". При цьому вказав на нього. Величезний інструктор. На перший погляд було видно: порядна, мудра голова. Зовсім не те, що наш чоловік. Той може позволити собі на такі речі. Я думав собі: найліпше буде, як я буду мовчати та слухати, що кажуть хитріші люди. А все-таки Ґребешків зараз вибухнув: „Чи можна завдавати всякі можливі питання?"

„Зовсім, як завгодно"? А інструктор також сказав: „Можу відповісти на всі питання!" Ґребешків до мене: „Добре, я його зловлю. Таки щось таке його спитаюся, на чім він не розуміється!"

— Остав це, — відповів я — що тобі з того! Сиди тихо, коли вже раз тут прийшов.

І таки моя правда була. Не дали йому спочатку навіть прийти до слова. Перед бесідником лежало кілька листків паперу. Писали їх хитрі люди. На міжнародні теми.

„Хто в Китаю, на вашу думку побідить? Ґенерал Тфучунь-шань, чи той другий. Я не затямив собі його назвища".

„Яку зраду задумує зробити Мекдоналд і як далеко це торкається робітничої кляси, як цілости?

„Як далеко з нашої землі на місяць і чи є також на інших планетах пролетаріят і яку користь це може мати у всереспубликанському змислі?"

Що правда, писали це хитрі люди. Мені такі питання ніколи й до голови не прийшли би. Та я цікавий, подумав я собі, як із того вивяжеться бесідник?

Той чоловік був небуденний. Вжився в це. Зовсім без книг і без вказівок. Головно про інші планети знав стільки того мудрого, начеб коли там уже був.

Я сказав до Ґребешкова пошепки: „Того не зловиш! Він тобі все знає!" А приятель таки на свому: „Я таки дістану його". Та не міг дістатися до нього, бо вже передтим відповів був на питання: „Як то є, — спитався хтось — з нашим промислом у цьому господарському році та який це матиме вплив на робітничу клясу?" Бесідник зараз скоро відповів, начеб усього цього навчився був напамять. Якась жінка з останніх рядів пискливо кричала: „Що розуміємо під сексуальним питанням і наскільки воно корисне для пролетаріяту?" І так далі йшло воно наче по маслі.

Та тепер повстав Ґребешків і не дав навіть докінчити бесідникові. „А чому, питався він, у сьому місті годі дістати куска мила, що є вельми шкідливе для працюючих мас?"

Я хотів здержати його та сказати: „Не плети дурниць, чоловіче, мудрі люди завдають мудрі питання, а ти виїздиш з дурнотою!" Та він, бесідник — подумав я собі — йому порядно пояснить це. Він його гарно засоромить. А зрештою воно й для мене не було нецікаве, довідатися, чому справді нема мила. Тому я сиджу й чекаю.

Бесідник сягнув по склянку води й геть усю випив. Геть збентежився. „Цього не знаю" сказав. „Про це не можу нічого сказати. Певно якась криза!" Ґребешків кричав із свого місця: „Так, так?"

Після тих слів Ґребешкова й інші виявили велике зацікавлення. Один кричав: „Чому нам не виплачують платні?" Кількох інших раді були знати, чому вільно нищити в їх фабриці добрі машини. І ті цікаві люди булиб скоро зіпсували цілий вечір. Бесідника це геть збило з пантелику, так що вже не знав, що й як.

Тут у біді поміг йому предсідник. „Товариші, сказав плекаємо культуру й хочемо рішити далекосягаючі проблеми, а ви хочете високий рівень дискусійного вечора обнизити дрібницями!" І скартав Ґребешкова, щоби держався відповідних границь. „Товаришу, коли вам це не подобається, то прецінь можете вийти. Не можемо згодитися на це, щоби ви тут перепиняли. Тут маємо до діла з важними справами, а ви говорите дурниці!" І так бесідника витягнув із біди.

Ґребешків устав і вийшов. І добре зробив. Тут нас хочуть мудріші люди повчити, а він, Ґребешків, кидає їм колоди під ноги...

Годі повірити, яка то ще нині зацофаність серед простих людей.

ТАРЗАН, ч. 892. Пошукування.

З блискавичною скорістю Тарзан пустив на них дві стріли. Оба впали неживі.

Не найшовши інших націстів в околиці, Тарзан вернувся до табору.

Там він з вдоволенням приглянувся дивному возови, що був на викінченню.

Тимчасом командант націстів висилав на всі боки патрулі на пошукування двох пропавших вояків.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.